Ушбу сонда:
2 ЭЛ АРДОҚЛАГАН КИШИЛАР
3 Бир Фармон шарофати АЁЛНИ ЭЪЗОЗЛАШ МАРДНИНГ ИШИ
4 Қарши: ҚЎШАЛОҚ БАЙРАМ ЯҚИН

НИСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2005 йил 14 сентябр, чоршанба № 152 (1993)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ҲОСИЛ ҚАЙТА ИШЛАНМОҚДА

Навбаҳор тумани пахтакорлари шу пайтга қадар ҳосилни қабул қилиш ва уни қайта ишлашда бир мунча қийинчиликларга дуч келишарди. Туманда янги пахта тозалаш заводининг ишга тушиши барча муаммоларга чек қўйди.

Корхона биринчи бўлиб тумандаги «Аслонбобо» ва «Мерган» фермер хўжаликларининг янги ҳосилини қабул қилиб олди.

- Заводимизда йилига 30 минг тонна пахта қайта ишланади, - дейди корхона раҳбари Ғуломжон Облоқулов. - Мавсумни уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида пахта туширадиган ва узатадиган ўнта янги агрегат сотиб олдик. 27 та майдончамиз, тўртта омборхона, учта тарозихонамиз мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Корхона ишга тушиши билан юзга яқин янги иш ўрни яратилди. Бу йилги толанинг асосий қисмини хорижга экспорт қилиш режалаштирилган. Айни пайтда янги ҳосилни қайта ишлаш бошланди.

Фахр

ҚЎЧҚОРЧИ ҚИШЛОҒИДАН ЧИҚҚАН ҚАҲРАМОН

Истиқлолга эришганимиздан сўнг инсон қадр-қиммати, меҳнатига эътибор тубдан ўзгарди. Хусусан, мустақиллик байрами арафасида мамлакатимизнинг иқтисодий-ижтимоий, маданий-маърифий ривожига муносиб ҳисса қўшиб келаётган юртдошларимизни юксак мукофотлар билан тақдирлаш қутлуғ анъанага айланди.

Давлат мукофотлари орасида «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони алоҳида ўрин тутади.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 14 йиллиги муносабати билан икки нафар юртдошимиз Президентимизнинг Фармонига мувофиқ «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонига муносиб кўрилди. Улардан бири - Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи 1-технологик цехининг механиги Ботирали Темировдир.

...Ботирали аканинг уйидан меҳмон аримайди. Келиб-кетгувчиларнинг саноғи йўқ. Ёши олтмишни қоралаб қолган бўлса-да, бундай юксак иззат, бундай ғурурдан ҳаяжонда.

Қаҳрамонимиз ўша-ўша, кўпчилик билган оддий, самимий, дилкаш инсон. Қувасойнинг Қўчқорчи қишлоғидан чиққан бу меҳнаткаш инсон, не ажабки, бугун эл-юртимизнинг эътиборини қозониб турибди.

Ботирали деҳқон оиласида туғилгани учун суяги далада қотди. Ерга, ҳалол меҳнатга меҳр қўйиб улғайди. Ўқувчилик пайтлари дарсдан сўнг хўжалик даласига ошиқарди. Ўсмирлик ғайрат-шижоати билан анча-мунча ишни қойиллатиб қўярди. Бирор техника бузилгудек бўлса, дарров ўзи тузатишга киришарди.

У ҳарбий хизматдан тўғри қадрдон даласига қайтди. Бироз муддат ширкат хўжалигида ишлаб юргач, техникага ҳавасманд эмасми, чилангарлик касбига қизиқиб қолди. Шу мақсадда 1971 йили у Фарғона нефтни қайта ишлаш заводига ишга кирди. Ўттиз тўрт йилдирки, Ботирали Темиров ана шу даргоҳда меҳнат қилиб, чилангарлик касбини эъзозлаб келади.

Дастлаб шогирдликдан иш бошлаган Ботирали ака тез орада Махпиржон Тошпўлатов, Тошпўлат Раҳимов сингари устозлари сафига қўшилди. Ишдан ажралмаган ҳолда, дастлаб Фарғона индустриал техникумини, сўнгра Фарғона политехника институтининг механика факультетини тамомлади. Бу йиллар давомида чилангарликдан участка устаси даражасига кўтарилди, хорижлик мутахассислар билан лойиҳалаштирилган янги технологик қурилмага машинист этиб тайинланди.

Уч йилдирки, у 1-технологик цех қурилмасида механик бўлиб ишлайди. Бу иш ғоят катта масъулият талаб қилади. Йилига 600 минг тонна паст октанли бензинни қайта ишлаб, юқори октанли ёнилғига айлантирадиган қурилманинг техник барқарорлигини таъминлаш осон иш эмас.

Ибратли жиҳати шундаки, бугун завод аҳлининг фахрига айланган Ботирали Темиров умр буйи ҳалол, виждонан меҳнат қилди. Ҳамкасблари ҳурматини қозонди, ўзи каби меҳнатсевар, ғайратли шогирдлар етиштирди.

Ботирали ака етук мутахассис бўлиш билан бирга, бағри кенг оила бошлиғи, меҳрибон ота сифатида турмуш ўртоғи Маҳфуза опа билан икки фарзандни оқ ювиб, оқ тараб вояга етказди. Ҳозир уларнинг иккови ҳам ҳаётда ўз йўли, ўз ўрнини топган. Ўз касбингни севсанг, эл-юртинг, оиланг тинч бўлса, сидқидилдан қилган меҳнатинг қадр топса, инсон бахти шунда эмасми?

Маъсуджон СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА мухбири

МАТБАА МАҲСУЛОТЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

«Ўзэкспомарказ» мажмуида «O`zbek in print» ва «O`zupask» матбаа маҳсулотлари, нашриёт иши, реклама ва этикетка халқаро кўргазмаси очилди. Ватанимиз мустақиллигининг 14 йиллигига бағишланган бу кўргазма Ўзбекистон-Россия «ПолРос» қўшма корхонаси ва «Ўзэкспомарказ» мажмуи ҳамкорлигида Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги ҳамда Россия Федерациясининг юртимиздаги элчихонаси кўмагида ташкил этилди.

Кўргазманинг очилиш маросимида сўзга чиққанлар Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда, барча соҳаларда бўлгани каби, нашриёт-матбаа, полиграфия соҳасини тубдан ривожлантиришга қаратилган ислоҳотлар ўз самарасини бераётганини таъкидлади. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 3 августда қабул қилинган «Республикада китоб савдоси тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Тармоқда туб ўзгаришлар рўй бермоқда, хусусан ишлаб чиқаришни модернизация қилиш жараёни жадаллашмоқда, янги технологиялар жорий этилиб, замонавий қўшма корхоналар ишга тушмоқда.

Пойтахтимизда бундай кўргазманинг мунтазам ўтказилиши бежиз эмас, албатта. Зеро, полиграфия маҳсулотларининг сифатини ошириш ва ташқи кўринишини янада яхшилаш нафақат юртимизда, балки бутун дунёда тобора долзарб вазифа бўлиб бормоқда. Еттинчи марта ўтказилаётган ушбу кўргазмада Жанубий Корея, Россия, Ҳиндистон каби йигирмадан зиёд давлатнинг полиграфия соҳасига ихтисослашган фирма ва компаниялари маҳсулотлари намойиш этилмоқда. Иштирокчилар сонининг йил сайин кўпаяётгани эса кўргазма нуфузи тобора ортаётганидан дарак беради.

Юртимизнинг «Ўзбекистон», «Ўқитувчи»,»Чўлпон», Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижод уйлари, «Ўзбекистон миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти, «Давлат белгиси» давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси каби ўттиздан зиёд нашриёт-матбаа корхоналари, компаниялари, ижод уйлари маҳсулотларига кенг ўрин берилган.

Кўргазмада матн, суратли ахборот ва рангли ишлов учун мўлжалланган жиҳозлар ва компьютер технологиялари, энг янги матбаа машиналари ва замонавий технологиялар, ёрлиқ ва қоғоз-картон учун материаллар, оргтехника жиҳозлари, турли матбаа маҳсулотлари билан танишиш мумкин.

- Бизнинг муассасамиз асосан таълим даргоҳлари учун контур-харита ва атласлар етказиб беради, - деди «Картография» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси маркетинг бўлими мутахассиси Жаҳонгир Ҳолиқов.- Бундай халқаро кўргазмада тўртинчи марта иштирок этаётирмиз. Бу эса аҳолини, соҳа ишбилармонларини корхонамизнинг янгиликлари билан таништиришда, маҳсулотимизни реклама қилишда, ўзаро манфаатли шартномалар имзолашда ғоят қўл келмоқда.

Бу галги тадбир доирасида халқаро полиграфия саноати форуми, полиграфия соҳасини ривожлантиришга оид анжуман ва семинарлар ўтказилади. Айни пайтда кўплаб қўшма корхоналарнинг янги лойиҳалари тақдимоти, ишбилармон доираларининг учрашувлари бўлиб ўтади. Замонавий дизайн ва матбаа соҳасидаги ёш ва изланувчан мутахассисларни аниқлаш ва қўллаб-қувватлаш ҳамда полиграфия маҳсулотлари сифатини ошириш мақсадида «2005 йилнинг энг яхши этикеткаси» ҳамда «Dizayn va Muhr» номли кўрик-танловлар ташкил этилади.

Кўргазманинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Абдулла Орипов иштирок этди.

(ЎзА)

Оёқ остидаги имконият

БЕМИННАТ ДАРОМАД МАНБАИ

Йўлда бир йигит билан ҳамсуҳбат бўлдим. Унинг айтганлари чуқур мулоҳазага ундади. Ўзининг илтимосига кўра уни пастдарғомлик Саид деб атайдиган бўлдик.

– Ҳавасга берилиб, ёшлигимнинг анча қисмини беҳуда ўтказиб юборибман. Ҳар хил ишларни қилиб кўрдим. Лекин бирортасидан барака топмадим, - дейди у. – Кейин отамнинг гапини олиб, томорқа билан машғул бўлдим. Пайвандди кўчат етиштираман. Ҳар йили мингтагача кўчат сотаман. Томорқадаги ёнғоқ, беҳи, олма, нок, хурмолар ҳам ҳосилга кириб қолди. Тўрт тупгина "шампан" гилоси ҳар йили 300-400 минг сўм даромад беради. Рўзғоримга қут-барака кирди. Шу ишга олдинроқ киришмаганимга ўкинаман ҳам.

Мана шу суҳбат сабаб бўлди-ю, томорқадан фойдаланишнинг аҳволи билан қизиқдим. Мутахассисларнинг эътирофича, ҳозир бозорларга чиқарилаётган мева-сабзавотларнинг 25-30 фоизи аҳолининг томорқасида етиштирилаётган экан. Самарқанд вилоятининг 70 фоизи аҳолиси 0,08-0,20 гектардан томорқага эга.

Иштихонлик З.Муродов мактабда ишлайди, турмуш ўртоғи ҳам ўқитувчи. Оилада уч фарзанди бор. Фақат маош эвазига фаровон турмуш кечириш қийин. Шунинг учун 0,15 гектарлик томорқадан унумли фойдаланишмоқда. Ҳар йили эртаги карам, картошка етиштиришади. Ер бўшагач, кечки помидор, бодринг, маккажўхори экилади. Бешта қорамол, анчагина товуқлари бор. Йигирма тупдан ортиқ мевали дарахтлар ҳам ҳосилга кирган. Даромаддан сўз очилса, миллионлардан гапиришади.

Самарқанд туманидаги Янгиариқ қишлоғида яшовчи А.Жалолов ҳам ерни қадрлайдиган кишилардан. Унинг гапларига эътибор беринг:

– Томорқамизда сабзи, пиёз, картошка, бақлажон, помидор, бодринг, олма, ўрик, анжир, анор, нок етказамиз. Соғин сигиримиз сут-ёғнинг, товуқларимиз гўшт ва тухумнинг кони. Томорқани айланаси бўйлаб йигирма туп ток экканмиз. Унинг вассарга, ҳусайни, мускат, тойифи навлари бор. Тойифининг ўзи бир тоннадан зиёд ҳосил беради. Меҳнатга яраша даромад, даромадга яраша рўшнолик кўраяпмиз.

Баъзи суҳбатларда бировлар турмуш қийинчиликларидан нолиётганига гувоҳ бўласиз. Ҳолбуки, ҳар биримизда ердан фойдаланиш имконияти ҳамиша бор. Танбаллик қилмаслик керак, холос.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири

ИСТИҚБОЛЛИ КОРХОНА

«Жарқўрғоннефтниқайтаишлаш» Ўзбекистон-Россия қўшма корхонаси иш бошлади.

Йилига 130 минг тонна нефтни қайта ишлаш қувватига эга мазкур корхона вилоят ҳудудидаги Какайди, Лалмикор, Миршоди, Учқизил, Ховдак конларидан чиқадиган хомашёдан бензин, парафин, битум ажратиб олади.

Қўшма корхона қурилишига россиялик ҳамкорлар 7 миллион АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритиб, лойиҳа ишларини ҳам бажарди. Ишлаб чиқариш жиҳозлари Россиянинг «Белэнергомаш» заводида тайёрланди.

Корхона ишга туширилгач, 150 нафар киши иш билан таъминланди.

ОДАМЛАР МУШКУЛИН ОСОН ЭТИБ

Учқудуқ туманидаги «Олтинтов» ширкат хўжалигида қишлоқ врачлик пунктининг ишга тушиши овулларда истиқомат қиладиган аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини янада яхшилаш имкониятини яратди.

Энди 150 километр йўл босиб, туман марказий шифохонасига бориш учун ҳожат қолмади. Янги шифо масканида қишлоқ аҳолисини тиббий текширувдан ўтказиш ва даволаш учун зарур шарт-шароит яратилган.

Янги врачлик пункти асосан ҳашар йўли билан бунёд этилди. Қурилиш-монтаж ишларига ширкат хўжалиги ҳомийлик қилди. Вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси ва туман ҳокимлиги кўмагида мазкур шифо маскани керакли тиббий воситалар, УАЗ-452 ҳамда ДАМАС автомашиналари билан таъминланди.

Касаба уюшмалари ва йиғим-терим

ДЕҲҚОН ОРОМГОҲИ

Кейинги йилларда ҳам «Олтин водий» ширкат хўжалиги Тўрақўрғон туманидагина эмас, балки, Наманган вилоятида ғолиблик шоҳсупасини бўшатмай келмоқда. Тўғри, қайсидир йилларда режа уддаланмасдан қолган. Аммо Убайдулла Абдуллаев хўжаликка раҳбар этиб тайинлангач, фақат олдинга силжиш кўзга ташланмоқда.

Бу борада эришилаётган ютуқларда меҳнат аҳлининг унумли ишлаши учун алоҳида ғамхўрлик қилинаётганлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга. Масалан, болали аёлларга яратиб берилган шарт-шароитни олайлик.

Турсунбой Қўчқоров бошлиқ бригада дала шийпони биноси озода, кўркам. Унинг ёнгинасидан шарқираб ариқ оқиб ўтган. Ҳар томонга гул ва райҳонлар экиб ташланган. Улар сахий куз қуёшида чамандек очилган. Димоғингизга райҳонлар ҳиди уфуради. Ошхонада пишаётган овқат ҳиди иштаҳангизни қитиқлайди. Ўн-ўн беш сотих майдончада пишган помидор, бақлажон ва бошқа сабзавот экинлари ошхонага ишлатилмоқда. Унинг атрофига икки қатордан экилган маккажўхори пишиб етилган.

– Хўжалик томонидан бизга ёғ билан макарон, гуруч ва гўшт етказиб бериб турилади. Картошка, сабзи, пиёз, ловия, маккажўхори, саримсоқпиёзгача ўзимиздан чиқади, – дейди бригадир Т.Қўчқоров кулиб. – Шундай бўлгач, тушлик таннархи анча арзонга тушади.

Хўжаликнинг Ҳусанбой Қирғизов бошлиқ бригадасида бўлганимизда, бу ерда ҳам ишловчиларга яратиб берилган шарт-шароит бошқаларникидан кам эмаслигига ишонч ҳосил қилдик. Ушбу бригада томорқасидан бу йил ҳар қачонгидан кўра ҳам мўл ҳосил олинибди. Бу эса ўз навбатида тушлик пайтида дастурхоннинг янада тўкинроқ бўлишини таъминламоқда. Бахтиёр Маматов, Камолиддин Ғанибоевлар етакчилигидаги бригадаларда ҳам тушликнинг тўйимли ва мазали чиқиши учун барча имкониятдан фойдаланилмоқда.

Хўжаликнинг дала шийпонларида болали аёллар меҳнатининг унумли бўлиши учун зарур бўлган шарт-шароит яратиб берилмоқда. Кичкинтойлар учун сутли таомлар тайёрланмоқда.

Фермерлар билан бу борада мустаҳкам алоқа ўрнатганмиз. Биринчи навбатда уларнинг ўзларига қарашли ерларда мўл ҳосил олишлари, чорвачилик фермаларини ривожлантиришлари учун хўжалигимиз томонидан зарур бўлган барча ёрдам кўрсатилмоқда. Ўз навбатида улар ҳам кўмакларини аяшмаяпти. Масалан, бир фермер полиз масаласида бизни қўллаб-қувватласа, иккинчиси, чорвачилик маҳсулотларига нисбатан эҳтиёжимизни қондиришда ёрдамлашади. Масалан, Асқарали Маматов, Олимжон Раҳмонов каби фермерлар шийпонларимиздаги кўчма боғчаларимизни сут маҳсулотларига бўлган талабларини ўз вақтида қондириб туришибди. Айни чоғда хўжаликда пахта терими кун сайин авж олиб бормоқда. Раҳбархон Асқарова, Мастурахон Маврулова, Ҳамидахон Қўчқорова каби оналар фарзандлари ҳақида қилинаётган ғамхўрликларга жавобан ва унумли меҳнат учун яратиб берилган шарт-шароитдан фойдаланиб, кунига 110-120 килограммдан ҳосил теришга эришишмоқда.

А.ҚЎЧҚОРОВ,
Тўрақўрғон туманидаги «Олтин водий» ширкат хўжалиги касаба уюшма қўмитаси раиси

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

ЎЗ АРИЗАСИГА КЎРА...

Бундан беш ой илгари Наманган вилояти соғлиқни сақлаш бошқармасида раҳбар алмашгандан сўнг ҳақ-ҳуқуқи чекланаётгани ҳақида куйиб-ёниб гапирган бу аёлни яна тушкин кайфиятда учратдик. Унинг айтишича, келиб-келиб хизмат сафари билан Исроил давлатида бўлган пайтида бир жойда вазифасидан пасайтирилиб, иккинчи жойда «штат» йўқлиги баҳонаси билан «ўз аризасига асосан» ишдан бўшатиб қўя қолишган.

Боз устига газетага шикоят қилгани учун қасдма-қасдига «ҳамкасбларидан 210 минг сўм пул йиғиб шахсий эҳтиёжига ишлатиб юборгани» юзасидан тўпланган ҳужжатлар республика Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Наманган вилояти бўйича назорат инспекцияси томонидан вилоят прокуратурасига юборилибди. Вилоят прокурорининг биринчи ўринбосари, адлия маслаҳатчиси Ж.Низомов томонидан ёзилган хатдан маълум бўлишича, Бош бошқарманинг штатсиз бош ҳамшираси Садбархон Турғуновага нисбатан тўпланган ҳужжатлар юзасидан суриштирув ҳаракатлари ўтказилганда унинг ҳаракатларида жиноят аломатлари бўлмаганлиги туфайли 2005 йилнинг 8 май куни ЎзРЖПКнинг 83-моддаси 2-қисми билан жиноят иши қўзғатишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинган.

Хўш, Садбархон Турғунованинг бундай шароитга тушишига сабаб нима? У Наманган тиббиёт коллежини 1982 йилда имтиёзли диплом билан тугатгач, вилоят шифохонасида ҳамшира, бош ҳамшира сифатида фаолият юритган. 2001 йилнинг 17 октябрида Ўзбекистон ўрта тиббиёт ходимлари ассоциацияси Наманган вилоят бўлими раиси Н.Шарипованинг вилоят соғлиқни сақлаш тизимида 19.000 дан зиёд ҳамшира меҳнат қилиб келаётгани, улар ишини ривожлантириш, амалий ёрдам бериш ва назорат ишларини олиб бориш учун вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасида штатсиз бош ҳамшира лавозимини тасдиқлаб бериш сўралган. Бу лавозимга ўрта тиббиёт ходимлар кенгаши аъзоси «Она ва бола скрининги» бош ҳамшираси С.Турғуновани тавсия этиш, штатсизлигини инобатга олиб, ойлик маошига 30 фоиз қўшиб берилиши тўғрисида сўралган билдиришномасига асосан бошқарма бошлиғи М.Раҳмонов имзоси билан буйруқ чиқарилган. Шундан сўнг у вилоят «Она ва бола скрининги» марказида иш ўрнини сақлаб қолган ҳолда бошқарманинг бош ҳамшираси вазифасини ҳам бажариб борган. Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2005 йил 25 январдаги 5-сонли буйруғига асосан у наманганлик 15 нафар ўрта тиббиёт ходимига гуруҳ раҳбари сифатида Ўзбек-Америка-Исроил программаси бўйича «ҳамширалик ишида лидерлик ва оилавий ҳамшира ишини ташкил этиш» цикли бўйича Исроил давлатида малака оширишда бўлган. Ана шу даврда Турғунова «Она ва бола скрининги» марказидаги вазифасидан пасайтирилган. Мана қўлимизда марказ мудири Н.Расулова томонидан имзоланган икки хил буйруқ. Улардан бирида «Турғунова Садбархон 2005 йил 1 февралдан ЭКГ ҳамшираси вазифасига ўтказилсин, асос: 2004 йил назорат инспекциясининг далолатномаси» дейилган бўлса, иккинчи буйруқда «2005 йил 1 февралдан катта ҳамшира вазифасидан 1,0 ставка ЭКГ ҳамшира, 0,5 амалиёт ҳамшираси вазифасига ўтказилсин», дейилади. Бунга 2004 йилда ўтказилган назорат инспекциясининг текширув далолатномаси, 2005 йил 17 январдаги касаба уюшма қўмитаси йиғилишининг 2-сонли қарори асос қилиб олинган. Амалда улардан қай бири тўғри? Чамаси биринчи буйруқ асл, иккинчи буйруқ кейинроқ тайёрланган кўринади. Чунки, марказ касаба уюшма қўмитаси раиси Н.Раҳимованинг шу йил 31 мартдаги маълумотига қараганда, касаба уюшма аъзоси С.Турғунованинг чет элда малака оширишда бўлган пайтида ЭКГ (электрокардиограмма) ҳамширалигига ўтказилганлигидан хабардор бўлган. Бунга ўз эътирозини ҳам билдирган. Бу масала ҳақиқатда умумий йиғилишда кўрилмаган. Унда касаба уюшма қўмитаси аъзоларининг йиғилиш баённомасида «вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бош ҳамшираси С.Турғунованинг бошқармадаги вазифаси кўплиги, марказдаги катта ҳамшира вазифасини бажармаётганлигини инобатга олиб, иш ҳажми камроқ вазифага ўтказиш маъмурият олдига қўйилсин», деб қарор қабул қилиниши кимга ва нимага керак бўлиб қолди? Таажжубки, чамаси нотўғри йўлдан кетилаётганлигини аниқлашгач, кейинчалик бу хато тузатилган, С.Турғунова яна марказ катта ҳамширалигига тикланган.

«Исроилдан қайтганимдан сўнг менинг иш фаолиятимда зиддиятли ҳолатлар юзага келди, деб ёзади С.Турғунова – Бошқарма бошлиғи 2005 йил 12 март куни ҳузурига чақириб: «Сизни ҳурмат қиламиз. Беш-олти ой иш жойингизда ишлаб турсангиз, кейин яна чақириб оламиз» деди. 15 март куни кадрлар бўлими бошлиғи телефонда ишдан бўшаш ҳақида ариза ёзиб беришимни сўради.

(Давоми 2-бетда)

Ибодат Очилова Яккабоғ туман Татар маҳалла фуқаролар йиғинига диний-маърифий ишлар бўйича маслаҳатчи бўлиб ишлаш билан бир қаторда хотин-қизлар қўмитаси раислиги вазифасини ҳам бажаради.

Ҳозирги кунда ҳудудда 2051 нафар хотин-қизлар истиқомат қилади. Шулардан 200 га яқин аёллар боғдорчилик ва узумчилик билан шуғулланади. 50 киши пенсионер, 12 нафар ногирон ва ўзгалар қаровига муҳтож истиқомат қилмоқда.

ТОҒ ЁНБАҒРИДАГИ ПАРРАНДАЧИЛИК ФЕРМАСИ

Ибодат опа биринчи навбатда ишсиз аёлларни иш билан таъминлашга алоҳида эътибор берди. У маҳалла фуқаролар йиғини ва хўжалик раҳбарлари олдига ана шу муаммоли масалани кўндаланг қўйди.

Натижада шу бир-икки йил ичида 40 нафарга яқин ишсиз аёллар тадбиркорлик йўли билан ишга жойлаштирилди. Қирмиз Мейлиева паррандачилик хусусий фермаси ташкил этди. Барчин Бердиева Тошкент шаҳрида бир йил ўқиб келиб, Ҳайдарбулоқ қишлоғида тикувчилик цехи очди ва 15 нафар қизни ушбу касбга ўргатмоқда. Комила Бердиева эса Шаҳрисабзда ҳар хил пишириқ тайёрлаш ва қандолатчилик тайёрлаш курсини тугаллаб, қишлоқда цех фаолиятини йўлга қўйишга муваффақ бўлди. Бу ерда 7 нафар хотин-қиз тўй-маъракаларда ҳар хил қандолат ва пишириқлар тайёрлаб бериб, аҳолининг ҳурматига сазовор бўлаётир. Тамара Салимова чопон тикиш цехини ташкил этиб, аҳолини хушбичим чиройли халат ва чопонлар билан таъминлаётир. Шунингдек, Баҳор Султонова, Равшана Муҳаммадиева, Марҳабо Элтаева, Шаҳло Муҳаммадиевалар ҳам ана шундай тадбиркорлик ишларини амалга оширмоқда.

- Ўтган йили кузда 130 дан ортиқ уй бекаси бўлган аёллар иш талаб қилиб келишди, - дейди биз билан суҳбатда И. Очилов. - Уларга маҳаллада фойдаланилмай ётган ерлар бўлиб берилди. Аёллар 30-50 сотихдан берилган майдонларда помидор, картошка, пиёз, зиғир, нўхат каби дуккакли ва сабзавот экинлари экишиб парвариш қилишди. Оқибатда Холчучук Бердиева, Муҳаррам Худойқулова, Ҳалават Муҳаммадиева, Сапина Раҳимова, Баҳринисо Жўраева каби тадбиркорлар 60-70 тоннадан маҳсулот етиштирдилар.

Бундан ташқари, барча қишлоқларда 30 дан ортиқ аёл хусусий дўкон очиб, аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатишмоқда. Уларнинг фаолиятини янада ривожлантиришга яқиндан ёрдам бермоқдамиз. Ҳа, кам гап, камтар бўлсада, зуваласи пишиқ, садоқатли аёлнинг ҳар бир куни муҳим тадбир ўтказиш билан ўтмоқда. "Намунали оила", "Ораста келин-уй зийнати" ва бошқа танловлар кўпчиликда қизиқиш уйғотди.

Т.ХАЙРУЛЛАЕВ

Эл ардоқлаган кишилар

«ТЕЗ ЁРДАМ» ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Интернатурадан сўнг вилоят «Меҳрибонлик уйи»-га бош шифокор этиб тайинланган М.Мўминованинг болажонлари меҳри янада ортди. У ўз устида тинмай ишлар, янгиликка интиларди.

1982 йили уни олис қишлоқдаги оқсаётган соҳа – «Оналар ва болалар» физиоокрапия шифохонасига бош шифокор этиб тайинлашди. Кейинчалик қишлоқ врачлик амбулаторриясига мудирлик қилди.

Мустақиллик йилларида барча соҳалар сингари тиббиётни ислоҳ қилиш йўлида улкан ва кенг миқёсдаги ишлар амалга оширила бошлади. Булар самараси ўларок олис қишлоқлардаги аҳоли ҳам тиббиёт хизматидан кенг фойдалана бошладилар. Қишлоқ врачлик пунктларининг ташкил этилиши ўзининг ижобий самарасини берди. Бир сўз билан айтганда, тиббий хизмат олис қишлоқ одамлари ҳаётига бевосита кириб келди.

Пахтакор туманидаги А.Икромов номли қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида ҳам 2003 йилнинг охирларида аввалги амбулатория реконструкция қилиниб, ҚВПга айлантирилди.

Тажрибали шифокор, ўз ишининг жонкуяри М.Мўминова раҳбарлик қилаётган бу масканда бугунга келиб тўрт нафар умумий амалиёт шифокори, 11 нафар ҳамшира ҳудудда истиқомат қилувчи 8 мингга яқин аҳоли саломатлиги йўлида посбонлик қилишади. Масканда ўн ўринли кундузги шифохона, физиотерапия, УВЧ, болалар бўлими, аёллар маслаҳатхонаси каби ўндан ортиқ кабинетлар мунтазам ишлаб турибди.

– ҚВПларнинг афзаллик томони шундаки, – дейди М.Мўминова, – шифокорларимизнинг барчаси умумий амалиёт бўйича малакага эга. Тез тиббий ёрдам шу ернинг ўзида амалга оширилади ва шу мақсадда 32 турдаги дори-дармон бепул қўлланилади. Барча зарур тиббий асбоб-ускуналар мавжуд. Айниқса, физиотерапевтик ускуналар бизга қўл келаётир. Туғиш ёшидаги 1727 нафар аёл доимий назоратга олинган. Диспансер назоратида 650 киши туради. Кундузги стационарда йил бошидан буён 300 га яқин бемор даволаниб қайтди.

Дори-дармон таъминотида 12 ногирон, 4 чин етим бола, 7 нафар ёлғиз қария, 13 нафар афғон ва чернобилчилар имтиёзли фойдаланишади. Японии грантини қўлга киритган жамоада ишлар янада ривожланиб бораётир.

Қишлоқ врачлик пункти фаолияти ҳақида беморлар фикрига қулоқ тутамиз:

Н.Йўлдошева, «Элита» корхонаси ишчиси:

– Кундузги стационарда ўн кун ётиб даволандим. Шароит жуда яхши. Барча муолажалардан сўнг соғлигим яхшиланиб, меҳнатга қайтдим.

О.Ҳакимова уй бекаси:

– «Оила ҳамшираси» фаолиятидан мамнунман. Ҳамшира Дилором Холбоева бизнинг оиламиздан доим хабардор бўлиб турибди. Саломатлик посбонларидан миннатдормиз.

Б.Худойқулов, I-гуруҳ ногирони:

– Бахтсиз ҳодиса туфайли ногирон бўлиб қолдим. Мамлакат опа раҳбарлигидаги ҚВП шифокорлари ҳолимдан доимо хабардор бўлиб туришибди. Умридан барака топишсин.

Бундай илиқ ва самимий дил сўзларини яна истаганча келтириш мумкин. ҚВП жамоасида меҳнат қилаётган Г.Мартанова, Б.Эрматова, Т.Жумабекова, К.Исоқова сингари кўплаб қўли енгил оқ халатли жонкуярлар бор экан, одамлар саломатлиги доимо ишончли қўлларда эканига амин бўласан киши.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 14 йиллик байрами арафасида яна бир хушхабар тарқалди. ҚВП мудираси Мамлакат Мўминова Президентимиз Фармонига кўра юртимизнинг юксак мукофоти – «Шуҳрат» медали билан тақдирланди.

А.АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири

Поп туман электр жиҳозлари корхонасида кейинги йилларда аҳолига, корхона ва ташкилотларга электр энергияси етказиб беришда ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Нурчилар бу йил тумандаги Янгиер, Санг, Ғуримсарой, Чодак-Холобод қишлоқларидаги аҳоли масканларига энергия етказиб беришдаги қийинчиликларга бутунлай барҳам беришди. Корхонада қишки мавсумга тайёргарлик ишлари ҳам муваффақиятли ўтказилди.

Шуниси аҳамиятлики, корхона маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси ўртасида тузилган жамоа шартномасига асосан ходимлар ҳар томонлама ижтимоий-иқтисодий ҳимояланган.

Суратларда: корхона ҳаётидан лавҳалар.

И.ҲАСАНОВ
олган суратлар

САФАРБАРЛИК

Конимех туманидаги «Шўркўл» ширкат хўжалиги деҳқонлари Навоий вилоятида биринчи бўлиб ғалла экишга киришди. Айни пайтда хўжаликнинг барча техник воситалари экиш мавсумига сафарбар этилган.

Улар ёрдамида кунига 25-30 гектар ерга уруғ сепиляпти. 350 гектар майдонда ғалла парваришлашни режалаштираётган «Шўркўл»лик миришкорлар экиш ишларини 20 сентябргача тугаллашни мўлжаллаган.

Шунингдек, тумандаги «Чордара» ширкат хўжалиги ва Ҳамид Олимжон номидаги фермерлар уюшмасида ҳам ғалла экиш бошланди.

ҲАВАС ҚИЛСА АРЗИЙДИ

Бухоро туманидаги «Маданият» ширкат хўжалигининг Подшоҳи қишлоғида бир кунда 75 кишини қабул қиладиган янги врачлик пункти фойдаланишга топширилди.

Янги маскан қабул бўлими, физиотерапия, акушерлик, болалар, муолажа, лаборатория хоналарига эга. Шунингдек, бу ерда кундузги даволаниш ва дорихона шохобчаси ҳам ташкил этилади.

Бу шифо маскани Халқаро тикланиш ва тараққиёт банкининг 27 минг АҚШ доллари миқдоридаги кредити эвазига замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланади.

Рағбат

ИШ ҲАҚИ ДАЛАНИНГ ЎЗИДА ТАРҚАТИЛЯПТИ

Тахтакўпир тумани Оролбўйининг шимолида жойлашганига қарамасдан давлатга пахта сотиш шартнома режасини ҳар йили биринчилар қаторида адо этади. Бунинг боиси далада ишлаётганлар тўғрисида доимий ғамхўрлик кўрсатилганлиги, моддий манфаатдорлик тўғри ташкил қилинганлигидир. Акциядорлик тижорат «Пахта банк»нинг туман бўлими мавсум олдидан аниқ тадбирлар белгилади. Мавжуд 5 та ширкат ва 197 та фермер хўжаликлари билан тузилган шартномага асосан тракторчи ва механизаторларнинг иш ҳақи даланинг ўзида тарқатиляпти.

«Наврўз» фермер хўжалиги даласида хизматчи-кассир Д.Аллашевани учратдик. Жамоа аъзоларининг кайфияти аъло. 27 тонна ўрнига 37,4 тонна пахта топшириб, режани ошириб бажарибди.

– Теримчиларга 1 миллион 570 минг сўм нақд пул берилди – дейди фермер қувонч билан. – Далада ҳали ҳосил кўп.

– Мулк шакли ўзгаргандан сўнг ортиқча даъволарсиз ишлайдиган бўлиб қолдим, – дея суҳбатни давом эттирди «Ўзбекистон» фермер хўжалиги раҳбари Нурлан Отаниёзов. – Иш ҳақи ҳар беш кунда бериляпти.

13 тонна ўрнига 14 тонналик хирмон яратиб, шартнома режасини уддалаган «Олға бос» деҳқон-фермер хўжалиги даласида «Пахта банк» хазинабони У.Тиловов билан суҳбатлашиб қолдик. У теримчи ва ҳашарчиларга қарийб 1 миллион сўмни тарқатиб қайтаётган экан.

Чўлдаги қийинчиликларни енгиб деҳқончилик қилаётган туман пахтакорлари жорий йилда 4050 тонналик «оқ олтин» хирмони яратишга аҳд қилишган. Режа бўйича 170 миллион 100 минг сўм теримчиларга тарқатилиши керак. Ҳозиргача 35 миллион сўмдан зиёд нақд пул берилди.

Моддий рағбатдан руҳланган пахтакорлар терим суръатини оширмоқдалар. Ўзбекистон Қаҳрамони Агитой Адилов раҳбарлик қилаётган ширкат хўжалигида далада ишлаётганларга мавсум олдидан озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилди.

Ҳамма ширкат ва фермер хўжаликларига «Пахта банк» ходимлари бириктиб қўйилган. Шу боис иш ҳақидан узилиш бўлмаяпти.

И.ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Навоий вилояти пахтакорлари бу йил қарийб 40 минг гектарлик майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. Эндиги мақсад ана шу ҳосилни нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олишдан иборат.

ДЕФОЛИАЦИЯ ТУГАЛЛАНДИ

Бугунги кунда вилоят «Қишлоқхўжаликкимё» ҳудудий акциядорлик жамияти далаларда ғўза баргларини сунъий тўктириш ишларини олиб борди.

Хатирчи, Қизилтепа, Кармана, Навбаҳор ва Конимех туманларида 81 та ОВХ пуркагич юқори унум билан ишлатилди. Ҳозиргача вилоят бўйича 26 минг гектардан ортиқ майдонда дефолиация ишлари сифатли амалга оширилди. Ҳар бир ОВХ пуркагичининг кунлик иш унуми бир ярим баравар ортди. Натижада бу тадбир муддатидан бир ҳафта илгари якунига етди.

Мулкдор саҳий, одамлар қувонч-ташвишига шерик бўлса, эл меҳри, ардоғида бўлади. Бу шарафга эришиш ҳаммага ҳам насиб этавермайди, албатта. Аммо фермер Абдураззоқ Аллаёровнинг йўриғи бошқа. Уни эзгу ишлар элга танитди.

«РАЗЗОҚ» ФЕРМЕР
хўжалигининг ютуғи нимада

Оқолтинда бўлганимизда таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси вакили Анвар ака Жавлонов фермерлар саховати ҳақида гап очиб қолди. Унинг айтишича мулкдорлар мактабларга беғараз кўмак кўрсатиб келаётган экан. Хусусан, А. Аллаёров раҳбарлик қилаётган "Раззоқ" фермер хўжалиги ибрат бўларлик ишларга қўл урибди. У Абдулхай Тоиров номли хўжаликдаги мактабни таъмирлаб берибди. Ёзги ўйингоҳни тартибга келтиришга бош-қош бўлибди. Бундан ташқари фермер қишлоқдаги тозаичимлик суви қувурларини тўлиқ янгилаб чиқишга ҳисса қўшибди.

Абдураззоқ ака ўз тасарруфидаги далада барча шароити мужассам бўлган деҳқон уйи барпо этган. Бу ерда парранда, чорва парваришланяпти. Мўъжазгина ҳавзада балиқ боқилади. Ёрдамчи хўжаликдан тухум, тансиқ парранда гўшти чиқади. Бу эса деҳқон ошхонасида ҳамиша қозон қайнашига имконият яратиб бермоқда. Аъзоларининг нонуштадан тортиб кечки овқатигача бепул. Ҳордиқхона радио, телевизор билан жиҳозланган. Матбуот нашрлари етказиб турилади.

Унинг саъй-ҳаракати билан терим мавсумига 90 нафардан ошиқроқ кишига жой бўладиган палатка уйлар тикланди. Иссиқ ва қулай бу уйларда ҳашарчилар бемалол дам олиши мумкин. Аслида фермер ҳосилини саранжомлашда четдан ёрдам кўп ҳам керакмас. 54 гектардаги пахта машинабоп қилиб ўстирилган. Лекин қўл теримига эҳтиёжманд фермерлар ҳам оз эмас. Ана шуларнинг ҳаммасини у назардан қочирмади. 9 миллион 800 минг сўмнинг бахридан ўтди. Оқибатда мавсумлик деҳқон уйлари қад ростлади.

"Раззоқ" фермер хўжалигида ишлашга ҳавасмандлар оз эмас. Дала юмушларини техника зиммасига юклаган мулкдор дала ишчиларининг моддий манфаатдорлигини оширмоқда. Хусусан, ўтган йилги 26 миллион сўмлик соф фойданинг асосини аъзолар олган бўлса, бу йилги буғдой ҳосилининг 25 тоннаси улар хонадонига тўкиб берилди. Техника-деҳқон қаноти. фермер хўжаликларининг қўли узун бўлиши аниқ. Айни чоғда "Раззоқ"дагилар тонгни тунга улаб, 140 тонналик пахта хирмони учун интилмоқда.

Туманда ерга ташна-ю ютуққа ошно бўлолмайдиганлар ҳам оз эмас. Бундайлар ер умрини бекор ўтказиб, ҳамкор-шерикларни доғда қолдириб қўйишаяпди. Алал оқибат иқтисодий таназзулга юз тутмоқда.

Масалан, "Номоз бобо" фермер хўжалиги яхши ниятларни дилига тугиб ер олганди. Аммо, фермерликнинг уддасидан чиқа олмади. Ердан оқилона фойдаланиш имконини тополмади. Қатор йиллар шерикларини чув тушириб, шартномани бажармасдан келди. Хусусан, 2003 йилда 200 тоннадан ошиқ пахта топширишга шартнома имзоланса-да, амалда 32 тонна ҳосил тўплаб, кўзланган маррани 16 фоизгагина адо этди. Ўтган йили ҳам худди шундай ҳолат такрорланди. Сардоба туман ҳокимлиги ишчи гуруҳи кўп бора ғўза қаровсиз, ўғитсиз, ишловсиз қолаётганини эслатиб келса-да, мулкдор пинагини бузмади. Қолоқлик иллати йиллар давомида урчиди. Дала ишларидаги пароқандалик, уюшқоқликнинг йўқлиги одамларнинг кўнглини меҳнатдан совитди.

Тадбиркорлик - давр талаби

Усиз ютуқ сари интилишдан маъно йўқ. Шу боис амалдаги йилда лизинг асосида 61 миллион сўмлик қийматдаги "Вальтра" русумидаги хориж техникаси сотиб олинди. Эндиликда нафақат ўзлари, ҳатто қўшни

Ер ресурсларидан фойдаланишдаги масъулиятсизликка туманнинг раҳбарлари бефарқ қараб туролмади. Фермер хўжалигини тугатиш ҳақидаги даъво билан чиқди. Бу масала хўжалик судида кўрилиб, даъвогар талаби қаноатлантирилди. Мавжуд майдонлар ҳудуддаги илғор, иқтисоди бақувват бўлган "Нуриддин" фермер хўжалиги тасарруфига топширилди.

— Бу майдонлар анча фурсат ишлов берилмаганлиги боис чарчоқ ҳолга келган экан, - дейди фермер Нуриддин Садиров. - Аъзоларимиз билан енг шимариб ишга киришдик. Ортиқча меҳнатдан қочмадик. Уринишимиз бесамар кетмаслигига кўзимиз етиб турибди.

Н.ШАМСИЕВ
"Ишонч" мухбири

ЯХШИ ДАМ— МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Қўнғирот локомотив депоси ҳудудий темир йўл тармоғи йирик ишлаб чиқариш корхоналари сирасига киради.

Корхона жамоаси жами 610 нафар ишчи ходимлардан иборат хар хил миллат вакилларидан ташкил топган. Улар ўзаро аҳил ва иноқликда бир ота-она фарзандларидек ҳамжиҳатликда меҳнат қилишмоқда.

Депо ишчи ходимларининг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Улар ҳар мавсумда махсус иш кийимлари билан таъминланиб турибди. Ойлик иш ҳақи ўртача 137 минг сўмни ташкил этади. Чиройли жиҳозланган дам олиш хонаси, ошхона, сауна, душ, тиббий хизмат кўрсатиш хонаси кечаю-кундуз улар хизматида. Инсонга бўлган ғамхўрлик доимо ўз самарасини бериб келмоқда. Ютуқлари хусусида сўз юритадиган бўлсак, йил бошидан буён 176 тепловоз ўрта ва кичик таъмирдан чиқарилди. 6 та тепловоз Тошкент шаҳрида тубдан таъмирланди. Локомотивлардан натижали фойдаланиш орқали 1 миллиард 974 миллион тонна-километр юк айланишига эришилди.

"Туркистон-пресс"

Самарқанд шаҳрида фаолият юритаётган «Жаҳонжон» хусусий фирмаси бир неча йилдирки, аҳолига савдо, овқатланиш, транспорт ва қурилиш йўналишларида хизмат кўрсатиб келади. Яқинда фирма фаолият турини янада кенгайтирди - унинг ҳузурида полиэтилен қувурлар ишлаб чиқариш корхонаси очилди.

МАҲАЛЛИЙ ХОМАШЁДАН ПОЛИЭТИЛЕН ҚУВУРЛАРИ

- Ҳозир кўп давлатларда, жумладан юртимизда ҳам аҳолини табиий газ ва ичимлик суви билан таъминлашда, оқава сувларни чиқаришда полиэтилен қувурлардан кенг фойдаланилади,- дейди корхона бошлиғи ўринбосари Муродилла Қаҳҳоров. - Бу қувурлар темир ва чўяндан ишланганларига қараганда анча арзон ва ихчам, занглрамайди, асосийси юқори босимга чидамли.

Корхонани ташкил этишга бир йил илгари киришгандик. Даставвал, цех биноси тубдан таъмирланди, кейин хориждан замонавий линиялар келтириб ўрнатилди.

Бугун корхонада ўн хилдаги полиэтилен қувур ишлаб чиқарилмоқда. Ўтган давр мобайнида 25 минг погонометр қувур савдога чиқарилди. Вилоят газ таъминоти бошқармаси корхонанинг асосий харидорларидан ҳисобланади. Хомашёнинг асосий қисми ўзимизда мавжудлиги боис, маҳсулотнинг таннархи арзон. Корхона полиэтиленни «Шўртан газ-кимё» мажмуидан шартнома асосида харид қилмоқда.

- Шу йилнинг ўзида 13 минг погонометрдан зиёд полиэтилен қувурлар харид қилдик, - дейди вилоят газ таъминоти бошқармасининг бош муҳандиси Э.Саидмуродов. - Улардан вилоятимизнинг барча туманларида газ тармоқлари ўтказишда фойдаланяпмиз. Корхона маҳсулотлари сифатли, улар узоқ йиллар давомида хизмат қилади.

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

ЎЗ АРИЗАСИГА КЎРА...

(Боши 1-бетда)

Мен аввал меҳнат таътилига чиқишимни, сўнг ариза ёзишимни айтдим. У бир йўла ишдан бўшаш ҳақида ариза ёзинг, деди қатъий оҳангда. Қарасам бўлмайдиган. 14 март санаси билан ишдан бўшаш ҳақида ариза ёздим. Кейин Меҳнат Кодексининг 99-моддасига асосан икки ҳафта ичида аризамни қайтариб олиш ҳуқуқимдан фойдаланиб бошқарма бошлиғи номига 23 март куни ариза билан мурожаат қилдим».

Лекин ариза қаноатлантирилмаган. Бошқарма бошлиғининг жавоб хатида бу қуйидагилар билан изоҳланади: «Сизнинг 2005 йил 14 мартдаги ўз хоҳишингизга кўра эгаллаб турган вазифангиздан озод қилиш ҳақидаги аризангиз бўйича бошқарманинг 2005 йил 15 март куни 63-Ш/Т-сонли буйруғи билан Ўзбекистон Республикаси МКнинг 97-модда 1-бандига биноан «тарафларнинг келишувига асосан» меҳнат шартномаси бекор қилинган бўлиб, ушбу модда диспозициясида ходим томонидан ишдан ўз хоҳишича озод этилиши ҳақидаги аризани қайтариб олиш тартиби» кўрсатилмаган. Аризангизни қаноатлантириш рад этилади».

С.Турғуновани бу жавоб қаноатлантирмади. У ўз аризасига кўра ишдан бўшатиш Меҳнат Кодексининг 99-моддаси билан малакаланиши лозим деб ҳисоблайди.

Шуниси қизиқки, бошқармадаги бош тиббиёт ҳамшираси вазифаси штат йўқлиги сабабли ҳамон бўш турибди. Ҳолбуки, республика Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 1994 йил 20 декабрдаги «Ўзбекистон республикасида ҳамширалик ишини такомиллаштириш ҳақида»ги буйруғида «кўпчилик вилоятларда бош тиббиёт ҳамширасини тайинлашга эътиборсизлик билан қараб келинаётганлиги» танқид қилинган эди. Наманганда эса бундан хулоса чиқармаган кўринишади.

Хўш, соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма вилоят кенгаши бошқармада ва «Она ва бола скрининги» марказида ўз аъзоси атрофида кечаётган воқеаларга қандай муносабатда бўлмоқда? Биз шикоят асосида М.Дадабоевага учрашганимизда С.Турғунова вилоят кенгашига ариза бермаганини таъкидлашга таъкидладию, шу йилнинг март ойи охирларида «Ишонч» мухбири С.Турғунованинг шикояти асосида мурожаат қилганини инкор қилмади. Чунки, вилоят касаба уюшма кенгашида Исроилда малака ошириб қайтган ходимлар ўзлари кўрмаган «Ишонч» мухбири номига тушунтириш хати ёзишган. С.Турғунова улардан ғайриқонуний тарзда пул йиғиб олгани ва Исроилдан қайтгандан кейин – бошқармадаги муҳокамадан сўнг қайтариб бергани ҳақида маълумот беришган. Кейинчалик эса улар С.Турғуновага нисбатан даъволари йўқлиги ҳақида тилхат ёзишган.

– 2005 йилнинг 1 апрелида Исроил давлатига бориб келган 14 нафар ҳамшира Наманган вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма вилоят кенгашига чақиртирилди. У ерда биздан «Ишонч» газетаси мухбири С.Аъзамова номига бош ҳамшира С.Турғунованинг Исроилда бўлганлардан пул йиғиб олганлиги тўғрисида холис фикримизни ёзиб беришни сўрашди, - дейди Наманган туманидаги Қумқўрғон ҚВП катта ҳамшираси Назира Абдуллаева, - «Кўпчилик қатори мен ҳам тушунтириш хати ёздим. Аслида мухбирни кўрмаганман ва у шу мазмунда тушунтириш хати ёзишимни илтимос ҳам қилган эмас». Бу фикрни шу тумандаги «Бўстон» ҚВПси ҳамшираси Мадина Алихонова ҳам тасдиқлайди. Бу ўринда тармоқ касаба уюшма вилоят кенгаши мухбир мурожаатидан сўнг, лекин унинг иштирокисиз нега бундай йўл тутгани ажабланарли ҳол...

Ҳукуматимиз оналар ва болалар соғлигини муҳофазалашга энг биринчи галдаги вазифалар сифатида қарамоқда. Хўш, бу борада вилоятда жорий йилда қандай ишлар амалга оширилди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 июлдаги 242-сонли «Оилада тиббий маданиятни ошириш, аёллар соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Давлат дастурининг 2005 йил олти ойида вилоятда бажарилиши тўғрисидаги маълумотдан маълум бўлишича, аёллар ва болалар соғлигини муҳофаза қилишга қаратилган қонунлар ижроси самарадорлигини оширишда мутахассислар малакаси муҳимлиги ҳисобга олиниб, ярим йил ичида 267 нафар акушер-гинеколог аттестациядан ўтказилган. 176 ходим эгаллаб турган вазифасига лойиқ, 64 нафари шартли лойиқ, 27 нафари нолойиқ деб топилган.

Шунингдек, жорий йилнинг шу кунига қадар 60 нафар акушер-гинеколог, 108 нафар педиатр, 11 нафар неонитолог врачлар Андижон, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтларида, ҳамшираларнинг 15 нафари Исроилда, 1 нафари Японияда малака оширган.

Вилоятда оналар ва болалар даволаш-профилактика муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилган. Вилоят болалар ва асаб-руҳий касалликлари шифохоналарида, Наманган шаҳар 2-туғруқхонасида капитал таъмирлаш ва реконструкция ишлари амалга оширилмоқда. Яқинда кўп тармоқли болалар шифохонаси ва вилоят кардиология марказининг 1-даволаш блоки жаҳон андозалари даражасида таъмирланиб ишга туширилди. Шифо масканларига замонавий жиҳозлар ва асбоб-ускуналар келтирилди. Маҳаллаларда туғруқ ёшидаги аёлларни, никоҳланувчиларни тиббий кўрикдан ўтказиш, соғлом оилани шакллантириш борасида тарғибот-ташвиқот ишлари кучайтирилди. Кўрилаётган чора-тадбирлар натижасида, жумладан, болалар ўлими олти ой мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайган. Бу тиббиёт ходимларининг фидокорона меҳнати самараси. Бироқ маълумотда негадир вилоятда баъзан лоқайдлик, бепарволик болалар ўлимига сабаб бўлаётгани ҳақида лом-мим дейилмаган. Жумладан, Учқўрғон туманидаги Қўғай ҳудудий шифохонасида рўй берган кўнгилсиз воқеа наҳот шифокорларни, шифо масканида ишловчи ҳар бир кишини ҳушёрликка чорламаса.

Учқўрғон туман марказий шифохонаси собиқ бош врачи Ш.Усманов томонидан Наманган вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи М.Ваққосов номига ёзилган мана бу хат матнига эътибор беринг: «Қўғай ҳудудий шифохонаси туғруқ комплексида 2005 йилнинг 8 феврал куни соат 17.00 лар чамасида ҳомиладор аёл Сафарова Моҳира туғилиш жараёни етилиши билан туғруқхонага ётқизилган.

Шу куни туғруқхонада навбатчи акушер-гинеколог Умрзақова Азиза, доя Узакова Муяссар, фаррош Маъруфова Жамила туғруққа қатнашиб, ҳомиладор аёлдан бир ўғил, бир қиз соғлом эгизак туғдириб олинган. Сўнг иккала эгизак чақалоқ болалар хонасига олиб ўтилган. 20.00 чамасида икки қаватли туғруқ комплексининг 1-қаватида, яъни чақалоқлар ётадиган хонада электр иситгич орқали ёнғин содир бўлиб, иккала чақалоқ ёнғин натижасида оғир тан жароҳати олган. Сўнг вилоятдан санатиация орқали врач компустолог ва врач реаниматолог чақирилган. Улар томонидан тегишли тавсиялар берилди. Интенсив ёрдам кўрсатилишига қарамасдан, 2005 йилнинг 9 феврал куни иккала эгизак чақалоқ ҳаётдан кўз юмган».

Кўриниб турибдики, вилоят шифокорлари фаолиятида ютуқлар билан бирга камчиликлар, қатор муаммолар мавжуд. Айниқса, лоқайдлик, ўзибўларчилик, кадрларга нисбатан ноқонуний муносабат оқибатлари ҳар қандай кишини ўйлантирмоқда...

Ялғош САРИЕВ,
«Ишонч» мухбири

Эрикбой Холдонов кўп йиллар қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилганлардан. Бироқ нима бўлди-ю, хасталикка чалиниб қолди. Ўша кезлари дардига шифо излаб жуда кўп тиббиёт даргоҳларида даволанди, шифокорларга кўринди, аммо натижа чиқмади. Тўшакка михланиб қолди. Лекин, яқинда ана шу кишининг қадрдон даласида ишлаётганини эшитиб, рости анчайин ҳайратландик. Ахир, орадан салкам 18 йил ўтганди-да!

Бир Фармон шарофати

АЁЛНИ ЭЪЗОЗЛАШ

марднинг иши

"Хос" ширкат хўжалиги даласида Эрикбой билан анчагина суҳбатлашдик. Унинг айтишича, қўли енгил шифокорларнинг саъй-ҳаракатлари-ю, ривожланган тиббиёт тизимининг юртимизга кириб келгани боис, қайсидир шаҳарга бориб эмас, балки ўз туманидан дардига малҳам топибди.

Президентимизнинг тиббиёт соҳасини ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги Фармони соҳани ривожланган давлатлар қаторидан ўрин олишга ва энг чекка қишлоқларда ҳам врачлик пунктларини барпо этиб, одамлар саломатлигини муҳофазалашга имкон берди.

Бу борада пойтахт вилоятининг Бекобод тумани соғлиқни сақлаш тизимида кейинги йилларда анчагина тажриба тўпланган. Даставвал соҳа яловбардорлари малакасини оширишга ва замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан уларни таъминлаб, иш шароити яратиб беришга эришилди. "Саломатлик-2" туман дастури доирасида марказий шифохона ва битта поликлиника, болалар, юқумли касалликлар шифохоналари, 3 та амбулатория қайтадан таъмирланиб, фойдаланишга топширилди.

Туман марказида истиқомат қилаётган аҳоли яқин йигирма йил оралиғида тиббиёт соҳасида шунчалик ўзгаришлар бўлишини хаёлларига ҳам келтиришмагани рост. Эндиликда улар саломатлигини муҳофазалашда ана шу бўлимлар кечаю-кундуз ишлаб турибди. Аммо бу - ҳали ҳаммаси эмас. Чунки аҳолининг асосий қисми марказдан бир неча километр узоқликда - қишлоқларда яшайди. Зарурат туғилса, келиб-кетишнинг ўзи бир муаммо. Шу боисдан "Саломатлик" дастурида қишлоқларда ҳам имкон даражасида тизимни ривожлантиришга аҳамият берилмоқда.

Кейинги беш йилда мутахассислар саъи-ҳаракати туфайли 16 та қишлоқ врачлик пункти ва 3 та амбулатория қуриб битказилди ва асбоб-ускуна билан таъминланди. Бунинг натижасида нафақат хасталарга амалий ёрдам кўрсатилаётир, балки оилаларда тиббий маданиятни оширишга, ўсиб келаётган ёш авлодни баркамол қилиб тарбиялаш учун ҳам шарт-шароит яратилмоқда. Айни пайтда соҳа мутахассислари турли юқумли касалликларнинг олдини олиш учун жойларда тарғибот ва ташвиқот ишларини кучайтирмоқда.

Масалан, "Далварзин" касб-ҳунар, педагогика коллежлари ҳамда "Хос" ширкат хўжалигида "Соғлом турмуш тарзи ва оила", "Ҳомиладор аёллар гигиенаси", "Ўткир юқумли ичак касаллиги - у қаердан келиб чиқади" каби ўнлаб мавзуларда суҳбатлар уюштирилди.

Шифокорлар тили билан айтганда, касалликни даволашдан кўра унинг олдини олиш осон. Туман доирасида ўтказилаётган тадбирлар анча самара бермоқда. Агар ўтган йиллар билан таққослаб кўрилса, юқумли геппатит 38 фоизга, болалар ўлими 85 фоизга, оналар ўлими 44 фоизга, ҳар хил юқумли касалликлар 78 фоизга қисқарганлигини кузатиш мумкин.

Оналик ва болаликни муҳофазалаш ҳамда туғуриқ ёшидаги аёлларга тиббий ёрдам кўрсатиш тиббиёт ходимларининг асосий вазифаларидан бири. Ўтган ойларда тумандаги 33 минг 718 нафар шу ёшдаги аёлларнинг 19 минг 219 нафари тиббий кўрикдан ўтказилган. 62 хил касалликлар аниқланиб, улар соғломлаштирилди. Аҳоли саломатлигини муҳофазалашда тизим мутасаддилари қаторида кўплаб ташкилотлар яқиндан кўмаклашиб келаётир. Масалан, Республика хирургия маркази Ойбек номли ширкат хўжалигида истиқомат қилаётган болаликдан ногирон Моҳинур Эсоновани соғломлаштириш учун саъи-ҳаракатлар қилмоқда. "Соғлом авлод учун" хайрия жамғармаси эса марказий шифохонага 525 минг 640 сўмлик дори-дармон туҳфа этди. Бу каби ташкилотлар жуда кўп.

Аҳоли саломатлигини муҳофазалашда камарбаста бўлаётган тизим ходимларини ижтимоий муҳофазалаш ишларида жамоа шартномаси асосий омил бўлаётгани янада қувонарли. Туман соғлиқни сақлаш бўлими касаба уюшмаси раиси Илҳомжон Султоновнинг таъкидлашича, 10 нафар шифокорга соғлигини тиклаш учун санаторийга текин йўлланма берилган. Шунингдек, 178 нафар кам таъминланган ходимлар касаба уюшмаси ёрдамидан баҳраманд. Меҳнат таътилида ҳар бир ходимга бир ойлик иш ҳақи миқдорида моддий ёрдам пули берилаяпти.

А.ҲАҚБЕРДИЕВ,
"Ишонч" мухбири

ЎзКУФК га хат

ЭЗГУЛИК

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг ташаббуси, қолаверса вилоят, туман касаба уюшма ташкилотларининг саъи-ҳаракати билан Фарғона водийси учта вилоятидаги чегара ҳудудида яшовчи кам таъминланган, ногирон, ёрдамга муҳтож инсонлар жорий йилнинг ёз даврида турли сиҳатгоҳларда дам олиб, соғликларини тикладилар. Биз - Хўжаобод туманининг чегара ҳудудида яшовчи 26 нафар киши "Чортоқ" сиҳатгоҳида мириқиб ҳордиқ чиқардик. Мазкур шифо масканида нафақат даволаниш ва дам олиш балки маданий ҳордиқ чиқариш учун ҳам шароит яратилган. Шифокорлар ширин сўз. Ошпазлар лаззатли таомлар тайёрлаб беришди. Маданий тадбирлар доирасида таниқли санъаткорлар билан учрашувлар бўлиб ўтди.

Сўлим масканда дўкон, чойхона мавжуд. Бундай шароитларни яратиб қўйган ҳукуматимизга миннатдорчилик билдирамиз. Ишонамизки, бу дам олиш маскани бир вақти келиб нафақат вилоятимиз, балки бутун мамлакатимиз меҳнаткашларининг энг севимли жойларидан бирига айланади.

Кексалар, кам таъминланган, ногирон кишиларни қўллаб-қувватлаш, ижтимоий муҳофаза этиш катта савобдир.

Ўлмасжон БАҲРОМОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими, II-гуруҳ ногирони

ҚЎШ-ҚАНОТ БЎЛИБ

Қўнғирот туманидаги машина-трактор парки қишлоқ хўжалик ишларида деҳқонларга энг яқин ёрдамчи бўлаётган корхоналардан бири ҳисобланади.

Мазкур жамоа йилнинг тўрт фаслида ҳам тумандаги фермер ва ширкат хўжаликларининг техника воситаларига бўлган талабини тўлалигича қондириб келмоқда. Бу иш икки томонлама шартнома асосида юритилади. Чунончи, 2005 йилда салкам 300 нафар пахтачилик ҳамда, 163 нафар ғаллачилик билан шуғулланувчи фермерлар билан шартнома тузилди.

Пахта етиштирувчи фермерларнинг 2900 гектар ер майдони ўрилди, ғаллачи фермерларнинг эса 2800 гектардаги буғдойзори ўриб-йиғиб берилиб, такрорий экинлар ва дон экиш учун чуқур ҳайдалди. Айни кунларда ана шу майдонларнинг деярлик ҳаммасига кузги буғдой уруғи сепилмоқда.

Қўнғирот туманида пахта йиғим-терим ишлари қизғин давом этмоқда. Тумандаги фақат пахтачиликка ихтисослашган қўнғирот ва Охунбобоев номли деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаларида мўл ҳосил тўпланди. Бундан ташқари тумандаги айрим чорвачиликка ихтисослашган хўжаликлар, баъзи корхоналар ҳам жорий йилда пахта экиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва шу кунларда йиғим-терим ишларини кун сайин қизитмоқдалар.

Ана шу хўжаликлар ҳамда корхоналарнинг ҳам Қўнғирот МТП жамоаси техника жиҳатидан оғирини енгил қилмоқда. Натижада мазкур МТП жамоаси белгиланган олти ойлик режаларини 130 фоизга бажариб, 200 миллион сўмга яқин ишларни амалга оширишди.

"Туркистон-пресс"

ЯГОНА МАҒЛУБИЯТ ВА КУМУШ МЕДАЛ

Эркаклар ўртасида волейбол бўйича Европа чемпионати финалида майдон эгалари – Италия ва Россия терма жамоалари юзма-юз келдилар. Томошабинларнинг қизғин қўллаб-қувватлаши ҳам ёрдам берди. Итальянлар биринчи сетни 25:22 ҳисобида ғалаба билан якунладилар.

Иккинчи сет россияликларнинг устунлиги остида ўтди ва ҳисоб тенглашди. Лекин барибир шу куни майдон эгалари олтин медалга кўпроқ муносиб эканликларини исботлашнинг уддасидан чиқа билдилар. Қаторасига икки сетда ғолибона юришга эришган Мантали шогирдлари ватандошлари кўз ўнгида қаҳрамонга айландилар.

ВЛАДИМИР КЛИЧКО ЁЛҒИЗ ЭМАС

Ўта оғир вазнда IBF чемпиони Крис Берд Нью-Джерси штати округ судига ариза билан мурожаат қилди. У ўз аризасида муқаддам Владимир Кличконинг Жаҳон бокс федерацияси ва промоутер Дон Кингга қарши норозилик аризасига қўшилажагини баён этади. Берд IBF ва Кингни унинг ҳуқуқларини поймол қилганликда ва монополияга қарши қонунчиликни бузганликда айблади. У, шунингдек, ўзига моддий товон тўланишини ҳамда Кинг билан тузган шартномасининг бекор қилиниши тўғрисида талаб қўйди.

Бундан олдин худди шундай талаб билан украиналик машҳур боксчи Владимир Кличко чиққан эди. Кличко ва Бердларнинг аризасида баён этилган барча талаблар тўла инобатга олинмаган тақдирда ҳам уларга етказилган зарар учун товон тўланиши мумкин.

Теннис

ДАВИД ФЕРРЕР ТЕРМА ЖАМОАДА

Испан теннисчиси Давид Феррер Дэвис кубоги учун матчда қатнашиш учун биринчи марта миллий терма жамоага таклиф қилинди. Нуфузли совриннинг амалдаги соҳиби ҳисобланган Испания термаси 23-26-сентябр кунлари Жаҳон гуруҳида итальянлар билан плей-офф учрашувини ўтказади. Феррердан ташқари Рафаэл Надал, Хуан Карлос Ферреро ва Фелисиано Лопес ҳам терма жамоа таркибидан жой олган.

Эслатиб ўтамиз, испанлар Дэвис Кубоги – 2005 биринчи давра ўйинида кутилмаганда Словакия терма жамоасига ўйинни бой бериб, энди Жаҳон гуруҳида қолиш учун шу тариқа кураш олиб боришга мажбур бўлмоқдалар.

Автопойга

ИККИНЧИ МЎЪЖИЗАНИ КУТИБ

"Рено" машинаси ҳайдовчиси Фернандо Алонсонинг сабри чидамаяпти. У тезроқ ўйлаган орзусига эришишга ошиқмоқда. Ваҳоланки, тақдир унга ўтган якшанба куни шундай имкониятни тақдим этганди. Лекин қаердадир сусткашликка йўл қўйди ва пойганинг навбатдаги босқичида иккинчи бўлиб марра чизиғини босиб ўтди. Фин Кими Райкконен испан ҳайдовчисини ортда қолдириб кетди.

Лекин "Рено" хўжайини Флавио Бриаторе ўз жамоасининг ғалабасига шубҳа қилмаяпти. Алонсо иродали йигит, ишонаманки, сабр-матонат охир-оқибат Алонсога зафар қучишга кўмаклашиб юборади, – деди у журналистлар билан суҳбатда.

Баскетбол

БЕСТ - ҚОЗОНДА

Миллий баскетбол ассоциациясида ўн йил ўйнаб, катта тажриба соҳибига айланган америкалик Трэвис Бест Қозоннинг УНИКС клуби аъзосига айланди. Жамоа хорижлик баскетболчи билан бир йил муддатга шартнома имзолади. Бўйи 180 сантиметр ва вазни 83 килограмм бўлган бу спортчи майдонда ҳужум ва ҳимоя оралиғида воситачиликни қиёмига келтиради. Чаққон ва абжир. Керак бўлса, ўзи ҳам рақиб тўрини аниқ мўлжалга ола билади.

33 ёшли Т.Бест "Индиана", "Пэйсерз", "Чикаго", "Майами", "Даллас", "Нью-Джерси" каби клублар шарафини ҳимоя қилган. У ўзидан илгари Қозонда ўйнаб яхши таассурот қолдириб, эндиликда Испаниянинг "Барселона" жамоасига таклиф қилинган Шэммонд Уильямс ўрнини эгаллайди.

Футбол

БОШ ОМОН БЎЛСА

"Барселона" ҳужумчиси Самуэл Это'О Испания чемпионати иккинчи тур ўйинларининг бош қаҳрамонига айланди. У "Мальорка" жамоаси дарвозасига боши билан икки гол йўллаб, клубига муҳим уч очкони тақдим этди. Бунгача ҳам деярли ҳар бир учрашувда рақиб дарвозабонларини тўрдан тўп олиб чиқишдек ноқулай вазифани бажаришга одатланиб қолган Самуэлнинг бу сафарги голлари бунчалик шов-шувга сабаб бўлгани боиси бор. Гап шундаки, у машғулот пайтида ҳимоячи Дамией билан тўқнашиб кетиб жароҳат олган ва атрофлича тиббий кўрикдан ўтказилган эди. Боши қаттиқ лат еган, деган хавотир бутун жамоани ташвишга солиб турганда Это'Онинг айнан бош билан қўшалоқ гол муаллифига айланиши барчани хурсанд қилиб юборгани ҳам шунда.

ОГОҲЛАНТИРИШ ПАНД БЕРДИ

Кеча "Лион"-"Реал" клублари ўртасидаги баҳс билан бошланган ва бугун давом эттириладиган Европа чемпионлар лигасининг илк матчлариданоқ бир неча етакчи ўйинчилар майдонга тушолмайдилар. Уларнинг бир қисми жароҳат туфайли шунга мажбур бўлган бўлсалар, бир қисми аввалги ўйинларда ҳакамлар томонидан турли рангдаги карточкалар билан "сийланганликлари" учун ўз жамоаларига ёрдам беролмайдилар.

Ёдингизда бўлса, Мадриднинг "Реал" клуби ўйинчиси Роналдо аввалги мавсумда "Ювентус" билан кечган ўйинда майдондан чиқариб юборилган эди. Шунингдек, сариқ карточка эгалари Йенс Леманн ("Арсенал"), Марек Янкуловски ("Милан"), Мирослав Клозе ("Вердер") кабилар ҳам томошабинлар сафида бўладилар.

М.ИБРОҲИМОВ тайёрлади

Саволларингизга Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшма Марказий кенгаши бош мутахассиси Йўлдош Ахмедов жавоб беради

Савол: Умумтаълим мактабларида фан тўгараклари қандай тартибда ташкил этилиши, тўгаракларга иш ҳақи тўлаш тартиби, тўгарак ташкил этишда ўқувчилар, синфлар сони ҳисобга олиниши ёки олинмаслиги тўғрисида қонуний ва ёзма тартибда маслаҳат беришингизни илтимос қиламан.

Х.МУСАЕВ,
Музробот тумани халқ таълими бўлими иқтисодчиси

Жавоб: Вазирлар Маҳкамасининг Давлат бюджети ҳисобидан молиялаштирилган муассасалар ва ташкилотлар фаолиятини тартибга солиш тўғрисидаги қарорига биноан умумтаълим ўқув-тарбия муассасаларида штатларни тартибга солиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги 1997 йил 22 октябрда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда штатлар бирлигини тасдиқлаган.

Унда умумтаълим мактабларида тўгарак раҳбарларига иш ҳақи тўлаш тартиби қўйидагича:

5-10 синфгача эга бўлган мактабларда 0,5 ставка, 10-20 синфгача эга бўлган мактабларда 1 ставка, 20 ва ундан кўп синфлари бор мактабларда 1,5 ўқитувчи ставкаси миқдорида ҳақ тўланади.

Савол: Мактабгача таълим муассасасида ишлаётган ҳамшираларга коммунал тўловлар учун иш ҳақига қўшиб тўланадиган имтиёзлар борми? Имтиёзлар тўғрисида тўлиқ маълумот беришингизни илтимос қилиб сўрайман.

Т.ЙЎЛДОШЕВА,
Қарши тумани

Жавоб: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 1 апрелидан бошлаб уй-жой коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича бериладиган имтиёзлар ўрнига компенсация пул тўловларини жорий этиш тўғрисидаги Фармонига биноан энг кам иш ҳақининг 45 фоизи асосида компенсация пул тўловлари тўланиб келинган эди.

2005 йилнинг 1 майидан бошлаб уй-жой коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича ойлик компенсация пул тўловлари энг кам иш ҳақига нисбатан табақалаштирилган миқдорларда бериладиган шахслар имтиёзли тоифаларининг янгиланган рўйхати асосида қуйидагиларнинг иш ҳақига қўшиб берила бошланди.

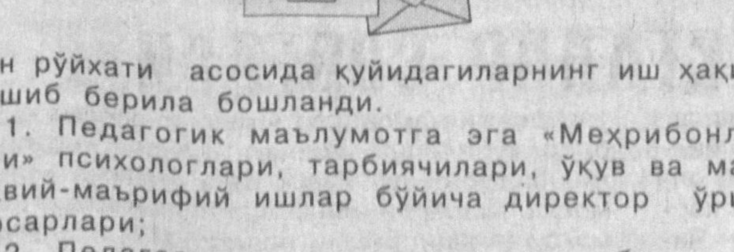

1. Педагогик маълумотга эга «Меҳрибонлик уйи» психологлари, тарбиячилари, ўқув ва маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосарлари;

2. Педагогик маълумотга эга тарбиячилар, ўқитувчилар, мудирлар, директорлар, ўқув ва маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосарлари, мактабгача таълим муассасалари ва мактаб болалар боғчалари психологлари?

3. Педагогик маълумотга эга ўқитувчилар, тарбиячилар, тренерлик стажига эга тренер-ўқитувчилар, директорлар; ўқув ва маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосарлари, инструктор-методистлар, мактабдан ташқари таълим муассасалари концертмейстрлари;

4. Педагогик стажига эга тарбиячилар, барча типдаги умумий таълим мактаблари концертмейстрлари;

5.ўрта махсус таълим муассасалари психологлари, методистлари, тарбиячилари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари концертмейстрлари;

6.Олий ўқув юрти ҳисоб маркази бошлиқлари, инженерлари, илмий котиблари, ишлаб чиқариш усталарига;

7.Қишлоқ жойларда ва ишчи посёлкаларида яшовчи врачлар, провизорлар, ўрта тиббиёт ва фармацевтика ходимларига;

8.Профессор ўқитувчилари таркиби, ректорлар, ўқув, илмий ва маънавий-маърифий ишлар бўйича директорлар, ўқув илмий ва маънавий-маърифий ишлар бўйича олий ўқув юрти филиаллари директорлари ва директор ўринбосарлари;

9.Маданият ва спорт ишлари бўйича Вазирликка қарашли олий ўқув юртларининг концертмейстрларига. Амалдаги қонунчиликка биноан мактабгача таълим муассасаларида ишлаётган ҳамшираларга бу имтиёз назарда тутилмаган.

СЕМИНАР

Каттақўрғон шаҳри тадбиркорлик ривожланган марказлардан бири ҳисобланади. Президентимиз томонидан тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва уни ривожлантириш учун кенг имкониятлар яратиш мақсадида жорий йилда қабул қилинган қарор ва фармонлар бу ерлик хусусий мулк эгаларини ғоятда севинтирди.

Яқинда Самарқанд вилоят солиқ бошқармаси ташаббуси билан ҳудудда фаолият кўрсатаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари раҳбарлари мазкур қарор ва фармонларнинг мазмун-моҳиятини кенг тушунтиришга қаратилган кўргазмали семинар ташкил этилди. Унда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва солиқ хизмати вакиллари улар учун яратилган қатор енгиллик ва имтиёзлар хусусида батафсил маълумот беришди. Ҳуқуқий меъёрларни соддароқ шаклда ифодалаган турли кўргазмалар семинарнинг муваффақиятли ўтишини таъминлади. Иштирокчилар юридик шахслар учун солиқ юкини камайтириш, молиявий жавобгарликни либераллаштириш, ҳисоботларни қисқартириш, кичик бизнес ва тадбиркорликнинг ҳуқуқий ҳимояланиш даражасини ошириш каби қонун ҳужжатларига киритилган янги ўзгартиришлар ҳақида аниқ тушунчаларга эга бўлишди.

Т.ЭШТЎХТАРОВ.

Ижтимоий ҳимоя

Яккабоғ туман ижтимоий таъминот бўлими идорасига кираверишда қарияларнинг қуйидаги дил сўзлари қулоғимга чалинди: Умридан барака топсин, Машкурахон пенсиямизда узилишлар бўлишига йўл қўймайди. Хонага киришингиз билан самимий кутиб олиб ўтиришга жой кўрсатади. Дарҳол қўлингизга бир пиёла чой бериб, бекор овора бўлибсиз, пенсиянгизни бугун олиб бориб беришади, дейди.

ПЕНСИЯ ВА НАФАҚА ЎЗ ВАҚТИДА

Бу биринчи марта эмас. Машкура Шоимова тўғрисида туман пенсионерлари доимо ана шундай илиқ гапларни айтиб юришади. У ўрта мактабни тугаллагандан сўнг туман ижтимоий таъминот бўлимига ишга кирди. Тажрибали ходимлар Яхшибой Бобонов ва Алфия Файдуловалардан маслаҳатлар олди. Кексаларни қадрлаш ва уларга юракдан хизмат қилишни устозларидан ўрганди. Кейинчалик зарур бўлганда пенсия тайинлаш шуъбаси ишини ҳам ўзи юритди. 1983 йили Тошкент ҳуқуқшунослик техникумини сиртдан тамомлади. Машкура Шоимовага ушбу бўлимнинг ишини юритиш масъулияти топширилди. Тумандаги «Ҳақиқат», «Шарқ юлдузи», «Ўзбекистон» каби жамоа хўжаликлари бўйича пенсия тайинлаш ишларини олиб борди.

У ҳозирги вақтда Яккабоғ шаҳри бўйича пенсия тайинлашга йўриқчи бўлиб меҳнат қилмоқда. Шаҳарда қарийб 2500 нафар пенсионер истиқомат қилади. Улар ҳар ойда ўрта ҳисобда 60 миллион сўмдан ортиқ пул олишади. Ана шу маблағларнинг ҳисоб-китоби Машкура опа зиммасида. Пенсионерларнинг 700 нафари ногирон, 6 нафари тўшакка михланган, 10 киши иккинчи жаҳон уруши фахрийлари, 250 киши боқувчисини йўқотганлар ҳисобланишади. Опа ҳар ҳафтанинг икки кунида пенсионерларни қабул қилиб, уларнинг фикр-мулоҳазаларини тинглайди, имкон қадар истакларини амалга оширади, шу билан бирга хўжаликларда, архив ва алоқа бўлимида бўлади.

Ўз соҳасининг пухта билимдони фаолиятини янада takомиллаштиришда кўпроқ жамоатчилик кучидан самарали фойдаланади. Масалан, шаҳардаги корхона, муассаса ва ташкилотларнинг кадрлар бўлими унинг доимий ҳамкори. Ойша Ибрагимова ва Хуррам Шералиевалар худди ана шундай жамоатчи фаоллардан.

Бир вақтлар ишни шогирдликдан бошлаган қизалоқ ҳозирги кунда ёшларга устоз. У ҳалол ва сидқидилдан меҳнат қилиб, жамоа ва нафақахўрлар орасида ҳурмат-эътибор қозонганлардан бири.

Кексалар хизматини сидқидилдан адо этаётган Машкура опа ўз ҳаётидан мамнун. Одамлар ҳожатини чиқариш севган касбига айланган.

Х.ТЎРАЕВ

RESPUBLIKA KO'CHMAS MULK BIRJASI

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ БИРЖА САВДОЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Хурматли ишбилармон ва тадбиркор жаноблар!

Давлат мулки қўмитасининг ваколатли агенти «Давинком» давлат инвестиция фирмаси томонидан Республика кўчмас мулк биржаси тизимида ҳафтанинг душанба, чоршанба ва жума кунлари бўлиб ўтадиган марказлашган электрон биржа савдоларига Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорига асосан қуйидаги объектлар қўйилаётганлигини маълум қиламиз.

14 сентябрдан бошлаб 2-синф бўйича ҳар 10 савдо сессиясида 5 фоизга пасайиш механизми қўлланиладиган объект

Хоразм вилояти, Ҳазорасп туманида жойлашган, «Ўзбекнефтгаз» МХК таркибидаги «Саримай» автокемпинги.

Бошланғич баҳоси – 764733 АҚШ доллари.

Пасайиш синфи ўзгараётган объектлар

1-синф бўйича ҳар 5 савдо сессиясида 5 фоизга пасаядиган объект

Навоий вилояти, Зарафшон шаҳрида жойлашган 3-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (3-АЁҚШ). **Бошланғич баҳоси – 36300 АҚШ доллари. Пасайган баҳоси – 21780 АҚШ доллари.**

3-синф бўйича ҳар 15 савдо сессиясида 5 фоизга пасаядиган объект Хоразм вилояти, Янгиариқ туманида жойлашган 16-сонли контейнерли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси.

Бошланғич баҳоси – 36599 АҚШ доллари.

Диққат АЁҚШ ва КАЁҚШ бўйича тўловлар АҚШ долларига тенг эквивалентда ЎзРес. МБнинг тўлов кунидаги курси бўйича сўмда амалга оширилади.

Хурматли ишбилармон ва тадбиркор жаноблар!
Имкониятингизни бой берманг.

Давлат мулки қўмитасининг Фарғона вилояти ҳудудий бошқармси томонидан РКМБ Фарғона вилояти маклерияти орқали 2005 йил 16 сентябрдан қуйидаги объектлар ва улушлар қўйилади

1. Қўқон шаҳар, Туркистон кўчаси, 2-"А" уйда жойлашган "Транспорт экспедиторлик корхонаси" МЧЖ Низом жамғармасидаги 25 фоиз давлат улуши ва хатлов жараёнида аниқланган мол-мулклари (гараж биноси ва КТП-160 трансформатори).

Бошланғич баҳоси - 13 410 819 сўм.

2. Қува тумани, Акбаробод қишлоғида жойлашган "Акбаробод мебель" МЧЖ Низом жамғармасидаги 25 фоиз давлат улуши.

Бошланғич баҳоси - 25 393 196 сўм.

3. Фарғона шаҳар П. Маҳмудов 23-уйда жойлашган; Фарғона шаҳар, 1-сонли юқумли касалликлар шифохонасига қарашли диспансер бўлими биноси (асосий фаолият турини сақлаш шарти билан).

Бошланғич баҳоси - 6 093 475 сўм.

4. Фарғона шаҳар, С. Темур кўчаси, 61-"Б" уйда жойлашган собиқ 1-сонли уй-жойларга хизмат кўрсатиш корхонасига қарашли бино ва иншоотлар.

Бошланғич баҳоси - 4 661 318 сўм.

Савдоларда Республика Кўчмас мулк биржаси рўйхатидан ўтган малакали брокерлар объектларни харид қилишингизда Сизнинг хизматингизда бўладилар.

Қўшимча маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин.

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов тумани, Қора-қамиш 2/4 массиви, Махамад Ўразбоев кўчаси, 1«А» уй, Республика Кўчмас мулк биржаси.
Телефонлар: 399 80 26, 136 26 26. Факс: 136 06 17 www/rkmb.uz
Фарғона вилояти, Фарғона шаҳар, М. Қосимов кўчаси, 35-уй, РКМБ Фарғона вилояти филиали. Телефонлар: 8(3732) 24 68 72, 24 67 70. Факс: 8(371) 114 62 35

Эслатма: *РКМБ электрон биржа савдолари жараёнида савдога қўйилган объектга икки ва ундан ортиқ харидор томонидан қизиқиш билдирилган ҳолда савдо аукцион кўринишида давом этиб нархлар эркин шаклланади.*

Бир вақтлар Қарши деганда оқава ва ичимлик суви танқислиги сезилиб турган, атрофини ҳудудсиз чўл ўраган кичик бир шаҳар кўз олдингизга келар эди. Истиқлол шарофати туфайли Буюк Ипак Йўлидаги муаззам маскан ҳам энига, ҳам бўйига ўсди, бунёдкорлик салоҳияти билан Марказий Осиёдаги йирик шаҳарлардан бирига айланди.

Тараддуд

Қарши: ҚЎШАЛОҚ БАЙРАМ ЯҚИН

Юртбошимиз вилоятда бўлганларида шаҳарнинг яқин келажакда ярим миллион аҳолига мўлжалланган бош режасини ишлаб чиқиш ва барча қурилиш, ободонлаштириш ишларини ана шу дастур асосида олиб бориш бўйича маслаҳат ва кўрсатмалар берди. Айни пайтда шаҳар қиёфасини тубдан ўзгартириш, уни кўркам ва гўзал манзилгоҳга айлантириш учун кенг кўламдаги яратувчанлик юмушлари олиб борилаяпти.

Жанубий воҳа марказининг ҳудуди 75,5 квадрат километр, (7,5 минг гектар) бўлиб, ҳозирги кунда 217,9 минг киши истиқомат қилади. 62 та маҳалла, 8 та миттитуман, Шайҳали ва Батош қўрғонлари мавжуд. 4224 та хўжалик юритувчи субъектлар рўйхатга олинган. Шундан 3583 таси кичик корхона ва микрофирмалардир. Ҳудудда 604 та корхона бўлиб, вилоят саноат маҳсулотлари умумий ҳажмининг 19,2 фоизини ишлаб чиқаради. Бир йилда тайёрланган ялпи саноат маҳсулоти солиштирма нархларда 134475,4 миллион сўмни ташкил этади. Корхоналар томонидан табиий газ, нефт, газ конденсати, тикувчилик, трикотаж буюмлари, ун, сарёғ ва сут, кондитер, гўшт маҳсулотлари, алкоголсиз ичимликлар, сув, қурилиш материалларидан пишиқ ғишт, керамзит, йиғма темир-бетон сингари маҳсулотлар ишлаб чиқариляпти.

IX-XII асрларда ўзига хос миллий маданий марказ ҳисобланган ва мусулмон оламидаги 4 та ҳадисшунослик мактабининг 1 таси жойлашган. Иброҳим ан-Насафий, Муҳаммад ан-Насафий, Абул Аббос ан-Насафий, Абу Хафс ан-Насафий, Сайидо Насафий, Нажмиддин Насафий, Абул Муъийн ан-Насафий каби 200 дан ортиқ шоир ва алломаларни етказиб берган азалий гўшада илм-фан, маънавият ва маърифат ривожланиб бормоқда. 44 та умумтаълим мактаби, 15 та касбҳунар коллежи, 3 та академик лицей, 2 та олий ўқув юрти, 13 та оммавий кутубхона, 4 та театр ишлаб турибди.

Жорий йилнинг 26 июлида республикка Президентининг «Қарши шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Жаҳон цивилизацияси ва маданияти тарихида алоҳида ўрин тутган Қаршининг шонли юбилейи халқимизда ўзликни, миллий давлатчилигимизнинг бой анъаналарини ҳар томонлама чуқур англаш, ор-номус, ғурур ва ифтихор туйғуларини камол топтиришга хизмат қиладиган умуммиллий байрам эканини эътиборга олиб, ҳукуматимиз қарорида қурилиш, реконструкция ва ободончилик ишларига етарли даражада маблағ ажратилди.

Қутлуғ санани шу заминда туғилиб вояга етган буюк давлат арбоби, илм-маърифат ҳомийси Амир Темур таваллудининг 670 йиллигини биргаликда 2006 йилда кенг нишонлаш кўзда тутиляпти. Демак, қўшалоқ байрамнинг гувоҳи бўламиз. Бунинг ўзига хос аҳамияти бор. Чунки биз Амир Темур авлодларимиз. Яна бир жиҳати шундаки, улуғ жаҳонгир Қарши шаҳрини тиклаш, боғ-роғлар, муҳташам иморатлар барпо этишга муносиб ҳисса қўшган. Урушлар, вайронагарчиликлар туфайли уларнинг кўпчилиги бузилиб кетган. Фақат Одина масжидигина темурий обида сифатида сақланиб қолган. Масжидни реставрация қилиш, меъморий ечимлари ва қурилиш технологиясини тиклаш учун 1,2 миллиард сўм маблағ ажратилди.

– Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 29 сентябрдаги 452-қарорига асосан қатор тайёргарлик ишлари амалга оширилди, – дейди шаҳар ҳокими Шуҳрат Турсунов. – Бу муҳим ҳужжатда ЮНЕСКО иштирокида бошқа маданий-маърифий тадбирлар билан бирга тарихий обидаларни таъмирлаш, қурилиш, ободончилик юмушларини бажариш кўрсатиб ўтилган.

Ҳудудда тарихий аҳамиятга эга 18 та ёдгорлик бор. Шундан 16 тасини таъмирлаш ва ободонлаштириш кўзда тутилган. Биргина Кўкгумбаз жоме масжидида 1 миллиард 837 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Ҳозир бу ерда Самарқанд, Бухоро, Шаҳрисабз ва Наманган шаҳарларидан келган тажрибали усталар меҳнат қилишаяпти. Масжид атрофидан 3,5 гектар ер очилиб, сайлгоҳ барпо этилади. Унинг ёнидаги «Аср мўъжизаси» савдо мажмуаси қариялар чойхонасига айлантирилди.

Кейинги асрларда қурилган Қарши қалъаси, Қашқадарё кўприги, эски ҳаммом, Абдулазизбой, Бекмир қозоқ, Шарофбой, Қиличбек мадрасалари, Чармгар масжиди, Сардоба каби тарихий ёдгорликлар таъмирланаяпти. «Хўжа Убайд Жарроҳ» масжидининг кичик мақбараси ва тош ҳовузи таъмирланди.

Шаҳар улкан қурилиш майдонига айланган. Биргина Жайхун кўчаси – айланма йўл ва Ўзбекистон кўчасини кенгайтириш учун 1 миллиард 783 миллион сўм маблағ сарфланди. Ойнадек текис асфальт йўллар Ўзбекистон кўчасида ҳам барпо этилаяпти.

Айни пайтда 900 ўқувчига мўлжалланган Олимпия захиралари коллежи, унинг 120х50 метр ўлчамли монежи, 50х24 ўлчамли усти ёпиқ ва очиқ сув ҳавзалари, замонавий компьютер технологиялари коллежи, 2800 ўринли амфитеатр, FIFAнинг талаблари асосида қурилаётган 20 минг ўринли ёпиқ стадион, «Марказий деҳқон бозори», «Маҳалла маркази»даги бошқа иншоотларда иш қизғин. Гулзорга айланган Мустақиллик майдони, ёнидан оқиб ўтувчи канал, фавворалар шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшади.

Алишер Навоий номли марказий ва болалар истроҳат боғи янги қиёфа очмоқда. Бу ерда пойтахтдаги каби «Аквапарк» ташкил этилади. Ҳозирга қадар 180 миллион сўмлик аттракционлар келтириб ўрнатилди. Умумий майдони 5 гектарни ташкил этадиган ҳордиқ ва дам олиш маскани замонавийлиги ва экологик мусаффолиги билан ажралиб туради.

Аэропорт ва темирйўл шоҳбекати шаҳарнинг асосий дарвозаси. Бу иншоотларни мукаммал таъмирлаш ва атрофини кўкаламзорлаштириш белгиланган. Аэропорт биноси таъмирланаяпти. «Локоматив» спорт мажмуаси ва Темирйўлчилар маданият саройи таъмирдан чиқарилди. «Заҳоки марон» қадимий қалъаси ва унинг атрофини ободонлаштириш учун «Ўзбекистон темир йўллари» очиқ акциядорлик компанияси 400 миллион сўм маблағ ажратди.

Президентимиз кўрсатмасига биноан яна 2 та 48 хонадонга мўлжалланган турар-жой бунёд этилади. Сайилгоҳ, Амир Темур майдони реконструкция қилинаяпти. Ушбу ҳудуддаги 37 та кўримсиз бино бузиб ташланиб, «Ҳунармандлар маркази» қад ростлайди. Шаҳар Бешкент томонга кенгайтирилади, ўртадаги қишлоқлар ҳам унинг таркибига киради. Шаҳарда 34 та юбилей иншооти қурилади.

Амир Темурнинг 670 йиллигига тайёргарлик муносабати билан Шаҳрисабздаги буюк жаҳонгир номи билан боғлиқ обидалар, Яккабоғнинг Хўжа Илғор қишлоғи, Муборакнинг Занжирсарой мавзеи янада чирой очади. Косон туманидаги «Қусам Шайх» тарихий ёдгорлик мажмуаси ҳам ободонлаштирилади.

2006 йил май-июн ойларида Қаршида ўтказиладиган «Умид ниҳоллари» спорт ўйинлари дастури доирасида мавжуд стадионлар ва заллар, спорт майдончалари республика мусобақаларига пухта тайёрланади. «Ўзбектуризм» миллий компанияси ва вилоят ҳокимлиги воҳанинг бой тарихий меъморий обидалари, зиёратгоҳ ва табиий жиҳатдан эътиборга молик сиҳатгоҳларни кенг тарғиб этишга йўналтирилган минтақавий дастур ишлаб чиқмоқда. Келажакда бу кўркам маъво туристлар қадами узилмайдиган воҳага айланади.

Қадим-қадимдан тўйга муносиб тўёна билан бориш элимизга хос одат. Қашқадарёликлар қадимий Насафнинг 2700 йиллиги ва буюк Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 670 йиллигига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

И.ИСОМИДДИНОВ

Футбол

Баҳорнинг илк кунларида тасдиқланган футбол тақвимига кўра бугун биз миллий чемпионатимиз ўйинларини хотиржам кузатишни бошлаган бўлишимиз керак эди. Лекин, баъзи сабаблар шарофати билан бундай бўлмади. Зукко муштарийларимиз гап нима ҳақида кетаётганини дарҳол тушунишди. Ҳа, бу Ўзбекистон - Баҳрайн ўртасидаги учрашувни бошқарган япон ҳакамининг антиқа қароридан сўнг юзага келган, англаш анча мураккаб бўлган вазият билан бевосита боғлиқ. Ваҳоланки, ушбу кўпол хато юз бермаганида ҳаммаси олдиндан режалаштирилганидек бир текис давом этаётган бўларди, албатта.

УЙДА ДЕВОРЛАР ЁРДАМ БЕРАДИ

Хабарингиз бор, ФИФА ижроия қўмитаси Ўзбекистон Футбол Федерациясининг талабидан келиб чиққан ҳолда плей-офф учрашувларини оқ қоғоздан, яъни муқаддимасидан бошлаш юзасидан қарор қабул қилди. Энди Ўзбекистон - Баҳрайн 8 ва 12 октябр кунлари орани очди қилиб олиш учун Тошкентда ва Манамада ўзаро рўбарў бўладилар. Бу демакки, мухлисларни яна ва яна ҳаяжонли лаҳзалар бўсағада кутиб турибди.

Ана шундай ҳолатда Миллий чемпионатимизнинг 18-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Айтиш мумкинки, у бизга анчайин қизиқарли натижаларни тақдим этди. Уч кун кейинга сурилган ва ниҳоят кеча ўтказилган "Локомотив" ва "Тўпаланг" жамоалари ўртасидаги матчни инобатга олмаган ҳолда ҳам олти учрашувда дарвозалар 22 марта ишғол қилинганлигининг ўзи тур голларга бой бўлганлигини тасдиқлайди. Фақат "Қизилқум" - "Сўғдиёна" ўртасидаги ўйинда томонлар 0:0 ҳисобини афзал билишди. Энг кўп гол "Пахтакор" - "Трактор" жамоалари баҳсида киритилди. Тошкент "дерби"сида термамиз асосини ташкил қилган пахтакорчилар рақибларини беш марта ўйинни майдон марказидан бошлашга мажбур қилишди. "Трактор" футболчилари томонидан иккита жавоб тўпи йўлланганини ҳам мусбат ўрнида баҳолаш мумкин. Ҳар ҳолда "Пахтакор"ни бир ўйинда икки марта қўл кўтаришга мажбур этиш ҳамма командага ҳам насиб этавермайди.

"Нефтчи" - "Бухоро" учрашуви ҳам муросасиз кечди. Бу ерда ҳам меҳмонлар мезбонларни икки бор жазолашга эришдилар. Лекин Ю. Саркисян шогирдлари бунга жавобан рақиб дарвозасини тўрт марта ишғол этиб, муҳим уч очко соҳибига айландилар.

Лекин, чамаси, энг қизиқарли ўйин Қаршида бўлиб ўтди, деб бемалол айтиш мумкин. Чунки, чемпионат пешқадами "Насаф" жамоаси ўзига хослиги билан мухлислар меҳрини қозонган "Навбаҳор"ни қабул қилди. Ҳар икки томон ғалаба учун астойдил уринса-да, шу куни омад ва пича маҳорат майдон эгалари томонида бўлди. Ҳисоб ҳам буни тасдиқлаб турибди - 2:0.

Умуман, бу тур майдон эгаларининг тўла устунлиги намойишига айланди, десак айни ҳақиқатни қайд этган бўламиз. Бунинг исботи Муборак ва Бекободда ҳам ўз тасдиғини топди. "Машъал" жамоаси "Самарқанд-Д" ни 3:1 ҳисобида мағлуб этган бўлса, "Металлург" футболчилари олий лига дебютанти "Шўртан"ни 2:1 ҳисобида енгиб, хавфли зонадан анча юқорига кўтарилиб олди.

Хулоса қилиб айтганда, 18-тур турнир жадвалига унчалик катта ўзгаришлар тақдим этмади. Лекин навбатдаги тур тарозу палласининг у ёки бу томонга оғишига сабаб бўлиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Нима бўлганда ҳам "Нефтчи" - "Машъал" ва "Трактор" - "Насаф" ўртасида бўладиган учрашувлар кўп саволларга жавоб бериши, шубҳасиз. Бинобарин, турдан турга, чемпионат якунига яқинлаша борган сари ўйинлар тобора қизиқарлироқ бўлиб боради.

З. РИХСИЕВ

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

	Ў	Ю	Д	М	Т - Н	О
1. "Насаф"	18	14	2	2	36 - 16	44
2. "Пахтакор"	17	13	2	2	55 - 10	41
3. "Машъал"	18	12	1	5	37 - 20	37
4. "Нефтчи"	18	10	0	8	32 - 19	30
5. "Қизилқум"	16	7	4	5	22 - 17	25
6. "Навбаҳор"	18	8	1	9	22 - 20	25
7. "Локомотив"	17	8	1	8	29 - 29	25
8. "Тўпаланг"	17	7	2	8	26 - 34	23
9. "Самарқанд-Д"	17	6	3	8	17 - 22	21
10. "Металлург"	18	6	2	10	23 - 32	20
11. "Трактор"	18	6	1	11	28 - 38	19
12. "Бухоро"	18	6	1	11	29 - 44	19
13. "Сўғдиёна"	18	5	3	10	10 - 34	18
14. "Шўртан"	18	3	1	14	14 - 43	10

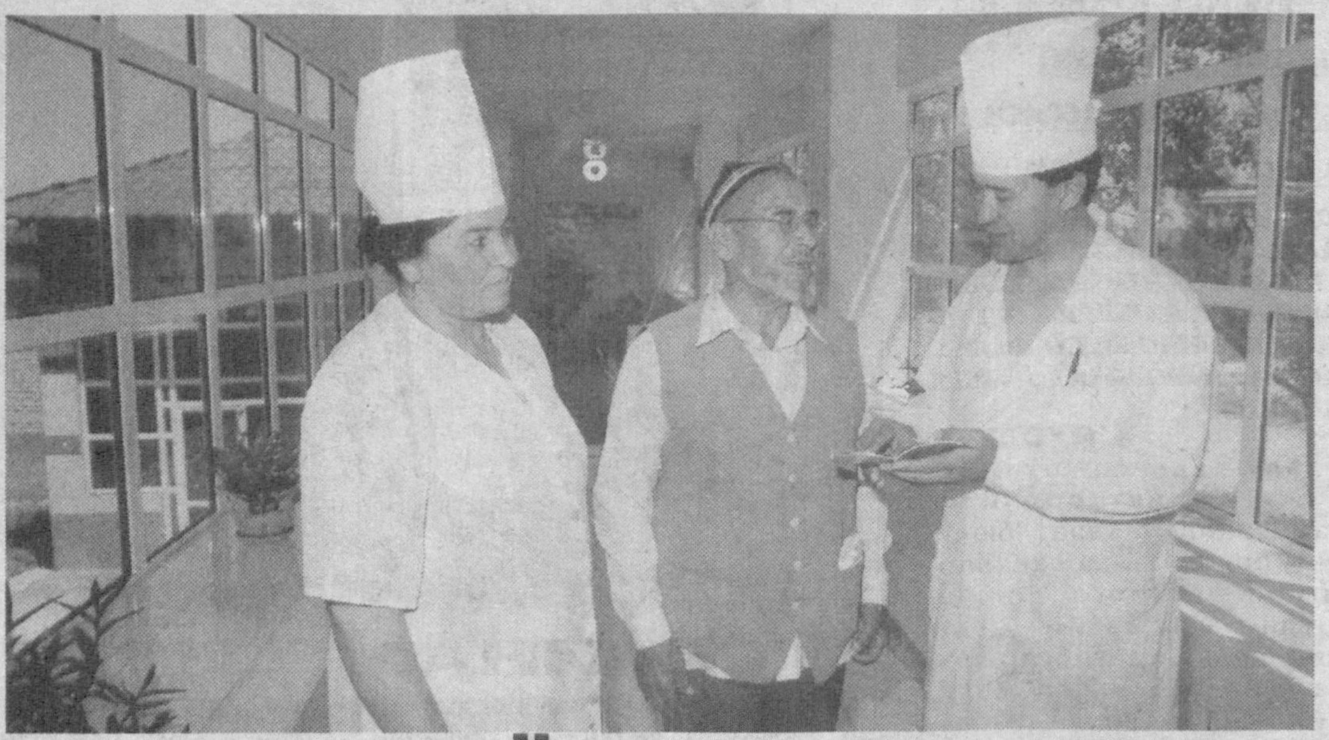

БАРЧАГА ЁҚҚАН СИҲАТГОҲ

Фарғона туманининг "Чимён" қишлоғидаги "Нурафшон" сиҳатгоҳи дам олувчиларнинг энг яхши масканини ҳисобланади. Бир юз ўн ўринли санаторий асосан "Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси жамоасига хизмат қилади. Шундай бўлса-да, маъмурият ташаббуси билан бу ерда бошқа соҳа вакиллари, нуроний отахону онахонлар ҳам ҳордиқ чиқаришади.

Таъкидлаш кераккки, мазкур санаторий бир пайтлар яйдоқ даштда барпо этилган эди. Эндиликда эса унинг қиёфаси бутунлай ўзгача - яшиликка бурканган ҳовлиси, қип-қизил атиргуллар ифори муҳташам дам олиш масканига янада чирой, кўрк бермоқда.

Бу ерда дам олувчиларга барча шароит яратилган. Замонавий тиббий ускуналарга эга даволаш хоналари, барча зарур спорт анжомлари билан таъминланган зал, янги, қулай ва чиройли мебеллар билан жиҳозланган дам олиш хоналари улар хизматидадир.

Суратларда: Сиҳатгоҳ фаолиятидан лавҳалар.
Ш.ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар

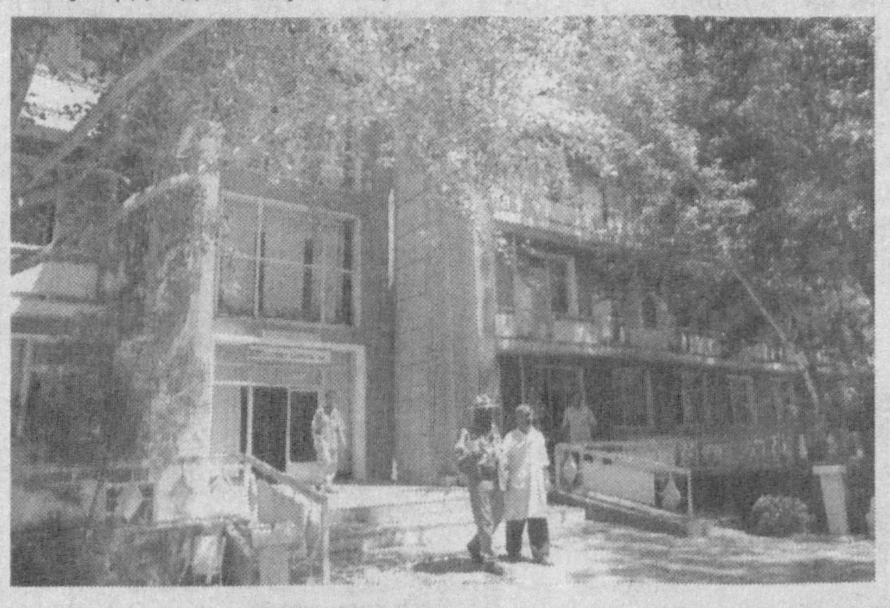

Турфа олам

ЎРТА АСР ШАТРАНЖИ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ

Шоҳмот ўйини шарқ халқлари ҳаётидаги ажойиб тарихий-маданий ҳодисалардан биридир. Ҳиндлар чатуранг деб атайдиган бу ўйин, гарчи дастлаб Ҳиндистонда пайдо бўлган эсада, лекин ўрта Осиё халқлари орасида ҳам қадимдан кенг ёйилган. Шу тахлит шоҳмот ҳақида турли чистонлар, афсоналар юзага келган. Ўз даврининг буюк шоирлари Фирдавсий, Умар Ҳайём, Навоий ва бошқалар шоҳмотга ўзларини завқли сатрларини бағишлашган.

Ўша замоннинг "Шоҳмот" гроссмейстрлари (у даврда энг моҳир шоҳмотчилар "Олиялар" деб аталган) бўлмиш сарой аъёнлари ўз усталикларини намойиш қилишган.

XI-XII асрларда яшаган тожик шоҳмотчиси Абдулфатхнинг шоҳмот ҳақидаги асари ҳозир Ўзбекистон Фанлар академиясининг шарқшунослик институтида сақланиб, у ўрта аср шатранжининг чинакам энциклопедияси ҳисобланади.

Бу асарда шоҳмотнинг қадимий бозорларда кенг тарқалганлиги эслатилади.

А.АКБАРОВ

ШИФОБАХШ МАРКАЗ

Республикамизда «Сиҳат-саломатлик йили» давлат дастури доирасида кенг кўламли даволаш ишлари олиб борилмоқда. Болалар саломатлигини таъминлаш йўлида амалга оширилаётган муолажалар ҳам самарали бўлмоқда.

Буни Тошкент шаҳар болалар маслаҳат-ташхис маркази фаолияти мисолида ҳам кўришимиз мумкин. Ҳозир бу шифобахш даргоҳда 10 га яқин бўлим ва лаборатория фаолият кўрсатмоқда.

Невропатология, гастроэнтерология, кардиоревматология, эндокринология каби тиббий йўналишларда олиб борилаётган муолажалар замонавий усулларда амалга оширилмоқда.

Марказнинг эхоэнцефалограмма, ультратовуш ташхиси, эндоскопия ва бошқа кабинетлар эса янги тиббий аппаратлар билан жиҳозланди. Эндиликда «Сименс» рентген аппарати, «Лодис» компьютер қурилмаси, уч каналли «Фукуда» техникаси невропотолог ва педиаторлар қўлида ишончли тиббий восита бўлиб хизмат қилмоқда.

Н.ТОҒАЕВА

Саломатлик сабоқлари

Ўпка гавда ҳароратининг мунтазам бир меъёрда туриши ва қон ивишини тартибга солиб, организмда ёғ ва углеводлар алмашинувида иштирок этади. Ўпкага ғуборсиз, фильтрдан ўтган ҳаво тушиши керак. Бронхлар худди шу фильтр вазифасини ўтайди. Ўпка ҳаво орқали кирадиган бактериялардан организмни ҳимоя қилади.

ЗОТИЛЖАМ ХАСТАЛИГИДАН САҚЛАНИНГ

Ўпка касалликларидан зотилжам (пневмания), плеврит, ўпка эмфиземаси, сил ва ўпка ўсмаси кўпроқ учраши кузатилади. Зотилжам (пневмания, ўпка яллиғланиши) ўпканинг инфекцион касаллиги бўлиб, мустақил касаллик ёки бошқа хасталиклар асорати ҳисобланади. Зотилжамни турли бактериялар (пневмококклар, стрептококклар, стафилакокклар) ва вируслар қўзғатиши исботланган. Касалликнинг юзага келиши ва ривожланишига одамнинг қаттиқ совуққотиши, жисмоний ва руҳий ўта толиқиши, организмнинг ички заҳарланиши – интоксикация ҳамда иммунитет қобилиятини сусайтирувчи бошқа омиллар сабаб бўлиши таъкидланади.

Зотилжамнинг ўткир формаси тўсатдан бошланиб, бир неча кундан бир неча ҳафтагача давом этади. Бемор кўпчилик ҳолларда бутунлай соғайиб кетади. Касаллик бошланганда иситма кўтарилади (38-40 градус), эт қаттиқ увишади, аввал қуруқ, кейин балғамли йўтал пайдо бўлади. Биқин оғрийди, нафас олганда, йўталганда (кўпроқ крупоз пневманияда) оғриқ зўраяди. Бемор тез-тез юза нафас олади, ҳаво етишмайди. Хроник зотилжам ўткир зотилжам оқибатида ёки хроник бронхитнинг асорати тариқасида, шунингдек, нафас йўлларининг юқори қисмида, буруннинг ёндош бўшлиқларида (гайморит) кечганда пайдо бўлиши аниқланган. Организмнинг қувватсизланиши, аллергик ўзгаришлар, алкоголизм, ҳавонинг салбий таъсири каби омиллар ҳам касалликнинг келиб чиқишида муҳим рол ўйнайди.

Касаллик дам кучайиб, дам сусайиб туриши кузатилади. Касалликнинг зўрайган пайтидаги белгилар зотилжамнинг ўткир формасидаги белгиларга жуда ўхшаб кетади (йўталганда балғам ташлайди, ҳансирайди, кўкрак қафасида оғриқ пайдо бўлиб, иситма кўтарилади). Бемор бутунлай соғайиб кетмаслиги мумкин. Олимларнинг фикрича касалликнинг зўрайиши организмнинг ҳолатига ва ташқи муҳитга боғлиқ бўлиб, зўрайиб давом этиши, тез-тез такрорланиб туриши ўпка тўқимаси склерози (пневмосклероз) ва бронхларнинг кенгайиши бронхоэктазларга сабаб бўлади. Бу асоратлар ўз навбатида касалликнинг кечишини оғирлаштириб юборади. Зотилжам билан оғриган беморларни фақат шифокор даволайди. Гўдакларда, айниқса, қувватсизланган, чала туғилган, рахит, анемия, гипотрофия билан оғриган болаларда зотилжам жуда оғир кечиши, агар болаларга ўз вақтида тиббий ёрдам кўрсатилмаса, кўпинча ўлимга сабаб бўлиши мумкин. Касалликнинг дастлабки белгиларидан бири – бола умумий аҳволининг ёмонлашувидир. Бола ҳадеб безовта бўла бошлайди, вақт-вақти билан бўшашади. Кам ва нотинч ухлайдиган бўлиб қолади, иштаҳаси йўқолади. Баъзан кўнгил айниши, қусиш, ич бузилиши каби ҳолатлар кузатилади. Тери оқаради, оғиз-бурун атрофи кўкаради. Зотилжам деярли ҳамма вақт тумов ва йўтал билан келади. Бола тез-тез қаттиқ йўталиб туради. Болани пневмания билан касал бўлиб қолишдан сақлашда ўпка яллиғланишининг инфекцион касаллик эканини унутмаслик керак. Унинг қўзғатувчиси ҳаво-томчи йўли орқали бемордан ёки соғаётган болалардан соғлом болаларга ўтиши таъкидланади.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

1. Зотилжамнинг олдини олиш учун ҳар бир киши ўз организмини чиниқтириб бориши, бадантарбия, спорт билан шуғулланиши, зарарли одатларни тарк этиши, инфекция манбаларини йўқотиши, бронхитларни даволаши, соғлом турмуш тарзига амал қилиши лозим.
2. Зотилжамни ўз-ўзича даволаб бўлмайди. Бемор шифокорга мурожаат қилиши, унинг маслаҳати билан даволаниши зарур.
3. Беморни даволаш қанча эрта бошланса, нафи шунча яхши бўлиб, даволаш жараёни патогеник, комплекс ва индивидуаллаштирилган бўлиши лозим.
4. Беморга чой, мева шарбати, шўрва, илитилган тухум, ширгуруч, сут, қатиқ, кефир, кисел, компот тез-тез бериб турилиши керак.
5. Нимжон, қайта-қайта касалланадиган болалар диспансер кузатувида бўлиши, бир ёшдан ошган болалар ёшига қараб овқатлантирилиши, бироқ овқат витаминларга бой, суюқ ёки пюре ҳолида бўлиши, кўп суюқлик ичиши керак.
6. Бемор болага ширин гапириш, уни кўтариб юриш, соғаяётган болага ўйинчоқлар ўйнатиш, кулиб эркалаш соғайишни тезлаштиради.

Сафар МУҲАММАДИЕВ, доцент

ҚЎЛИГУЛ УСТАЛАР СОВҒАСИ

Саховат

«Намангансувқурилиш» очиқ акциядорлик жамияти ҳам Мустақилликнинг 14 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олган корхоналардан. Агар ўтган йили корхонанинг қўлигул усталари томонидан Янгиқўрғон туманидаги болалар спорт мажмуи, Чортоқ туманидаги «Айқирон» сув кўтарма иншооти, Мингбулоқ туманидаги суд департаменти сингари шинам ва бежирим бинолар фойдаланишга топширилган бўлса, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида қурилиш-монтаж ишлари кўлами янада ошди. Олти ой ичида 5 миллиард 445 минг сўмлик иш бажарилди. Айниқса, лизинг асосида «МАЗ» юк машиналарининг сотиб олиниши иш сифати ва унумининг янада ортишига олиб келди. Корхона биргина ўтган олти ой мобайнида 350 миллион сўм соф фойда олишга эришди. Меҳнат унумдорлиги 4,7 фоизга ўсди. Жамиятдаги ҳар бир ишловчи иқтисодий-ижтимоий ҳимояланган. Ишчиларнинг ўртача иш ҳақи 55 минг сўмни ташкил этаётир.

Маъмурият ва касаба уюшма қўмитаси ўртасидаги жамоа шартномасига асосан зарбдор қурилишда ишлаётганларга корхона ҳисобидан бепул иссиқ овқат ташкил этилмоқда. Зарарли ишларда ишловчилар сут маҳсулотлари билан таъминланмоқда. Ишловчилар ва уларнинг фарзандларини санаторий-профилакторий ва оромгоҳларда дам олиши ташкил этилмоқда. Бундай имтиёзлардан жамиятда ишлаб кетган фахрийлар ҳам четда қолмаётир.

Мустақиллик байрами арафасида Янгиқўрғон туманидаги «Исковот» қишлоғи болалари корхонанинг қўлигул усталаридан ажойиб совға олдилар, гўзал ва шинам қилиб реконструкциядан чиқарилган мактаб биноси фойдаланишга топширилди.

С.ЯРАШЕВ

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий Кенгаши касаба уюшма Марказий Кенгашининг Бухоро вилояти Ғиждувон тумани бўйича Вакили Баҳодир Истамовга акаси **Абдуманнон ВАҲОБОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев, Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78;
Хатлар бўлими 56-85-43;

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 21.00

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 7765

Буюртма Г— 616

1 2 3 4 5 6